

TAM GIÁC PHÁT ÂM CHUẨN TIẾNG TÀY - NÙNG: • Ba Bể - • Hoà An - • Đông Khê, Thất Khê

Group Tày - Nùng Việt Nam <https://www.facebook.com/groups/dantoc.taynung.vn/>

Page Tày - Nùng Việt Nam <https://www.facebook.com/taynungvietnam>

Xây dựng một nhóm từ liên quan với nhau. Sau khi hết các từ thuộc nhóm đó chúng ta sẽ chuyển sang nhóm từ khác...

Từ dòng 1: tên các bộ phận CƠ THỂ NGƯỜI

Từ dòng 99: các từ XUNG HỒ trong và ngoài gia đình

Từ dòng 162: các vật dụng trong gia đình

Từ dòng 265: tên các loài động vật

Từ dòng 395: tên các loài thực vật

Từ dòng 538: thiên văn, các hiện tượng thiên nhiên, thời tiết

Từ dòng 635: cách hoạt động sản xuất và lao động hàng ngày

Từ dòng 724: chỉ màu sắc

Từ dòng 848: nói về tính cách, trạng thái của con người

Từ dòng 948: hệ đếm

Từ dòng 988: tên bánh

Thực hiện: Gi nguyên t cũ đã c p nh t

Thêm t vào c t Tày, Nùng t ng đ ng v i nghĩa t bên c t Vi t

N u c t VI T chưa có thì b sung và thêm nghĩa t ng đ ng Tày, Nùng cùng hàng

xây dựng và tham khảo

DỮ LIỆU TỪ ĐIỂN VIỆT - TÀY-NÙNG

(Tổng hợp mọi phương ngữ Tày _ Nùng)

STT	VIỆT	TÀY	NÙNG	GHI CHÚ
1				
2	Đầu	thua (hòa an - CB) hua (Cao Lộc- Lạng Sơn, chiêm hóa -Tuyên Quang) bầu (Thạch An-CB) Bầu (Thất Khê - Lạng Sơn) Hu (Đồng Sơn)	ráu (nùng inh-C.Bằng) bầu (nùng phàn slinh) Thủ (Nùng phàn slinh Bắc Giang,Lạng Sơn) thổ ()Nùng Thông Nông) thu (nùng lòi) Thú (Nùng inh Phục Hòa - Cao Bằng)	Khi các bạn ghi lời dịch thì kèm theo chú thích là Tày vùng nào? hoặc Nùng nhánh nào? Nùng vùng nào?

3	trán	phjác (Cao Bang) nả ph'ac Nả phác	sác (Nùng phản sinh);ná phạc(nùng an) nả phạc (Nùng phản Slinh Bắc Giang,Lạng sơn) Nả saac (Nùng inh Phục Hòa - Cao Bằng) nả plạc(nùng hòa an)	
4	thái dương	thua lỏm (CB) pjac đến (Lạng Sơn)	Thái dương (Nùng phản Slinh Bắc Giang,Lạng sơn) keep reese (Nùng inh Phục Hòa - Cao Bằng)	Nùng phản Slinh Bắc Giang,Lạng sơn: Có lẽ thuở xa xưa không có từ này hoặc do bị mất gốc nên sau này du nhập tiếng phổ thông vào cho đầy đủ.
5	tóc	phjôm(hòa an, Thất Khê, Đổng Đăng) xôôm(Chiêm Hóa- Tuyên Quang)	phjom (nùng inh -Hòa An -CB) xôôm (Nùng inh Phục Hòa - Cao Bằng) pphôm (Nùng phản Slinh Bắc Giang,Lạng sơn) Xmum (nùng lòi) plum(nung)	
6	tai	xu (hòa an) Pít hu (Thất Khê, Lạng Sơn) Xu(TBB)	rừ(nùng an Quảng uyên - CB) hủ (Nùng phản Slinh Bắc Giang,Lạng sơn) rủ (N Thông Nông)/xu (n. lòi ru(nung)	
7	mũi	Đặng;	đặng Đặng(Nùng phản Slinh Lạng sơn) đặng(nùng hòa an)	
8	vành tai	pỉn xu pí xu (Thạch An-CB) pín xu -Tày Ba Bể(TBB), Hòa An	pây rừ (nùng an) pí hủ (Nùng phản Slinh Bắc Giang) pí rủ (N thông nông) pây khjâu (Nùng ề - Hà Quảng)	
9	miệng	pác	pạc(nùng an) pajaac (Nùng phản Slinh Bắc Giang)	

			paac (Nùng inh Phục Hòa - Cao Bằng) Pac(Phản Slinh Lạng sơn)	
10	cầm	cim gàng,càng(TBB) cấp cang (Chiêm Hóa-Tuyên Quang)	càng(nùng inh;nùng an) Cang (Nùng phản Slinh Bắc Giang,phản slinh Lạng sơn) giống N thông nông	
11	mắt	tha Ha (Thạch An-CB) Tha (Tày), Mác Ha (Nùng) (Thất Khê-Lạng Sơn)	tha(nùng inh;nùng an.lời) Thả (Nùng phản Slinh Bắc Giang,phản slinh Lạng sơn), N Thông Nông)	
12	lông mày	Khuân Châu (Thạch An-CB) Khuân sàu (3 huyện miền đông TL-TK-QH) khuân sàu (quảng uyên) khôn giàu	fân nhàu(nùng an-nùng inh) Khỏon song (Nùng phản Slinh Bắc Giang,lạng sơn) cóc khỏon song (Nùng phản Slinh Bắc Giang) khun sàu(nùng hòa an)	
13	chân mày	cũng gọi là (khuân sàu)	fân nhàu(nùng an)	Nùng phản Slinh Bắc Giang: không có tên riêng mà chỉ dựa vào vị trí mà gọi tên
14	lưỡi	lỉn lịn (Thạch An-CB) Li ận(Thất Khê-Lạng Sơn) lịn (TBB) Lện (Bình Liêu - Quảng Ninh)	lin(nùng inh;nùng an) lín (Nùng phản Slinh Bắc Giang,Lạng sơn,N thông Nông) lận (Nùng Cháo Lạng Sơn)	
15	óc,não	ẹc (Bảo Lạc _CB) úc áy (CB) Úc iắt (Thất Khê-Lạng Sơn) óc áy(TBB) óc oai	úc(nùng an) nãao (Nùng phản Slinh Bắc Giang) úng ái (nùng Hà Quảng) úc ải(N phản slinh Lạng sơn)	
16	răng	khẻo (CB); Khéo (Chi Lăng_LS)	héo(nùng an) hếu (nùng inh) Khèo (Nùng phản Slinh Bắc Gian,lạng sơn) făn (n.giang)	

17	nướu	Hước (CB)	Ngước (Tày lộc bình, Lạng sơn) hực(nùng hòa an)	
18	mí mắt	pín tha (CB) Pí tha (Thất Khê, Lạng Sơn)	pây tha(nùng an) pphi thả (Nùng phản Slinh Bắc Giang, Lạng sơn)/pược tha (n .lời) Pí tha (Nùng è) khun tha(hòa an)	
19	môi	pín pác (CB) Pbỉ pác(Thất Khê-Lạng Sơn) Pín pác (TBB) pji pác (Lạng Sơn)	pphi pạc (Nùng phản Slinh Bắc Giang, Lạng sơn) Phji pác (hà quảng)	
20	cổ	cò khò (Chiêm Hóa- Tuyên Quang) Gò (Hòa An)	hồ(nùng inh;nùng an) hô (Nùng phản Slinh Bắc Giang, Lạng sơn) ho (N thông nông)/ vồ đóon (nùng è - Hà Quảng)	
21	cổ họng	rù cò ,lù cò (TBB) rù gồ Slù cò Rù gồ (Hòa An)	hồ họng (Nùng phản Slinh Bắc Giang) vồ hóng (nùng è- Hà quảng)	
22	Tay	mừng,mừ, (khen Trà Lĩnh)	mầu(nùng inh;nùng an) mư (Nùng phản Slinh Bắc Giang, Lạng sơn, N Thông Nông)	
23	bàn tay	fả mừ Pbả mừ (Thất Khê-Lạng Sơn) p'á mừng (TBB) Phả mừng (Hòa An)	p'á mầu(nùng inh;nùng an) pphà mư (Nùng phản Slinh Bắc Giang, Lạng sơn)	
24	bắp tay	pi khen Pi mừ	pây khên(nùng an) cóc khên (Nùng phản Slinh Bắc Giang, Lạng sơn)	
25	ngón tay	nửu mừ (nụu mừng (TBB) Lụmừ (Lạng sơn)	nging mầu(nùng an) néeo mư (Nùng phản Slinh Bắc Giang, Lạng sơn)	(Nụu mừ là đốt ngón tay_LS)
26	ngón cái	mẻ, nịu mẻ(TBB)	nging mầu me(nùng an) néeo mư mẻ, mư mẻ, néeo mẻ (Nùng phản Slinh Bắc Giang, Lạng sơn)	

27	ngón út	nịu hời (Thạch An-CB) nịu thang (Hòa An -CB) nịu hang(TBB) hoặc nịu hời	nging mầu lực(nùng an) néeo khôì, néeo mư khôì (Nùng phản Slinh Bắc Giang) Néo mư lực(N phản slinh Lạng sơn)	
28	chỉ tay - Vân tay	lài mừng Lài mư (LS)	?: (Nùng phản Slinh Bắc Giang) lài mư (n.lòi) Lộ may (Nùng Hữu Lũng - Lạng Sơn) Lài mư(N phản slinh Lạng sơn)	Nùng phản Slinh Bắc Giang: không thấy nói đến từ này, có lẽ mất gốc.
29	khủy tay	cổng sloóc Cốc sloóc (LS) Khen soóc (Hòa An)	cọc sloc(nùng an) côoc sloc(Nùng phản Slinh Bắc Giang) Cổng sloc(N phản slinh Lạng sơn)	
30	lưng	Lăng	lăng(nùng an) Nấm lẳng, xá lẳng, lẳng (Nùng phản Slinh Bắc Giang)	
31	ngực	ắc, ực, ắc(TBB),	ắc(nùng an) ực (Nùng phản Slinh Bắc Giang)	
32	bụng	mốc, tọng Thống	túng(nùng an) ttóong (Nùng phản Slinh Bắc Giang)/móc (n lòi) tổng(nùng)	
33	ức ???	nả ực, nả ắc(TBB)	??? (Nùng phản Slinh Bắc Giang) ức (nung)	* chú ý: trong giải phẫu học không cơ quan nào có tên “ức” mà chỉ có tên các cơ quan như tuyến ức, xương ức, hõm ức và mũi ức. Đây có lẽ là từ gọi dân gian, rất chung chung ad chú ý nhé (Tạ văn Cảnh, link: facebook.com/ subazan05)
34	vú	mắc nùm (Thạch An- CB), nôm Nghế Nằm(Thất Khê- Lạng Sơn)	nén(nùng an) nuc (nùng inh) noom (Nùng phản Slinh Bắc Giang)/nùm (n lòi)	

		Nờ- ô- mờ -ôm-huyền - nồm(TBB)		
35	xương sườn	Đúc xang, (đúc rẻ TL- TK-QH) đúc slẻ(TBB) Đúc sảng Đốc sảng (Bình Liêu - Quảng Ninh)	đọc slẻ (nùng inh);đọc slẻ(nùng an) đúc slẻ(nung)	
36	xương	đúc Đốc (Bình Liêu - Quảng Ninh)	đọc (nùng an) đúc sslẻ (Nùng phàn Slinh Bắc Giang) đúc	
37	xương cột sống	đúc lảng; đúc lảng (C.Lảng_LS) đúc lảng (TBB) Đốc lảng (Bình Liêu - Quảng Ninh)	đọc lảng(nùng an) Đúc lảng (Nùng phàn Slinh Bắc Giang) đúc lảng,đúc đang	
38	da	nặng	nặng(nùng an) nặng (Nùng phàn Slinh Bắc Giang)	
39	thịt	Nựa (Thất Khê-Lạng Sơn) nựa (TBB) Nự (Bình Liêu - Quảng Ninh)	no(nùng an) nứ (Nùng phàn Slinh Bắc Giang) xí (nùng ề - Hà Quảng) nử	
40	chân	kha(Thất Khê-Lạng Sơn) Ha (Đồng Đăng-Lạng Sơn) Kha(TBB)	kha(nùng an) khả (Nùng phàn Slinh Bắc Giang)	
41	bắp đùi	hau, pi kha Pi-kha (TBB)	pây kha(nùng an) cóc khả (Nùng phàn Slinh Bắc Giang) pi kha	
42	đầu gối	khau kháu (Thạch An-CB) thua khấu Bầu khấu (Đồng Đăng- Lạng Sơn),(Thất Khê- Lạng Sơn) Hua khấu (TBB) Hua khấu (LS) Hu khấu (Bình Liêu -	ráu hổ(nùng an) thủ khấu (Nùng phàn Slinh Bắc Giang) Hu Kháu thu khấu	

		Quảng Ninh)		
43	cẳng chân	kjẻng kha	kéng khả, cung kịnh (Nùng phàn Slinh Bắc Giang) hềng kha	
44	gót chân	sâm kiêu (tin kiêu TL-TK) kiêu kha (TBB) Hang kha	slen kiu (nùng an) sslòn khả (Nùng phàn Slinh Bắc Giang) Sỗn khả(Nùng Lạng Sơn) slòn kiu(nùng è) slòn kiu	
45	bàn chân	phả kha Pbả Kha (Thất Khê- Lạng Sơn)	phá kha(nùng an) pphạc khả (Nùng phàn Slinh Bắc Giang) plả kha(nung)	
46	ngón chân	nịu kha	ing kha(nùng an) néeo khả (Nùng phàn Slinh Bắc Giang) nịu kha	
47	móng chân	lệp kha, lịp kha	lịp kha(nùng an) rịp kha (nùng inh) leep khả (Nùng phàn Slinh Bắc Giang) líp kha	
48	lông	Khuân	khun(nung) Giang)/khun(n lòi)	
49	lông chân	Khuân kha	khỏn khả (Nùng phàn Slinh Bắc Giang)	
50	mắt cá chân	kha pu, Tha pu (mắt cua) (LS)	kha pau(nùng an) téng khả (Nùng phàn Slinh Bắc Giang)	
51	eo	Khiảng bang (Thất Khê- Lạng Sơn)	khảng báng (Nùng phàn Slinh Bắc Giang)	
52	rốn	đúng đỉ, Đúc đỉ (LS) Đốc đỉ (Bình Liêu - Quảng Ninh)	đắc đỉ (Nùng phàn Slinh Bắc Giang)	
53	mông	quản, củn	sặc háy(nùng an) ppuơng củn(Nùng phàn Slinh Bắc Giang)/củn (n lòi)	

54	tim	rim tàu,(CB) SLâm (Thất Khê-Lạng Sơn) mác diêu Sliim Slim tàu (LS) Săm tàu (Bình Liêu - Quảng Ninh)	bây(nùng an) slem tàu (nùng inh- hòa an) ssim tau (Nùng phản Slinh Bắc Giang)	Hoàng tử lạnh lùng xem lại chỗ này nhé
55	gan	tấp (CB)	tấp(nùng an) Tấp (Nùng phản Slinh Bắc Giang)	
56	ruột	rảy, SLây (Thất Khê-Lạng Sơn) Slây (TBB) thảy (Chiêm Hóa- Tuyên Quang) Sảy (Bình Liêu - Quảng Ninh)	slây (nùng an) sslây (Nùng phản Slinh Bắc Giang)	
57	lá lách	mạm	pút: bây giờ không gọi vậy nữa, gọi là lách luôn(Nùng phản Slinh Bắc Giang)	
58	mỡ	pì Lào Vì (Hoà An)	lào(nùng an) nùng nói chung đều gọi là (lào) lao (Nùng phản Slinh Bắc Giang)	
59	Thịt nạc	nựa xịn, nựa chinh Nự Chung (Thất Khê-Lạng Sơn) Nựa chịn (LS) nựa chịt (Chiêm Hóa- Tuyên Quang) Nự chện (Bình Liêu - Quảng Ninh) Nựa dịn (Hoà An)	no chinh(nùng an) nô chinh (nùng inh - hòa an - cb) nứư chính	
60	phổi	pút Pốt (Thất Khê-Lạng Sơn) Pót (LS)	pút(nùng an) pát (nùng inh) phổi (Nùng phản Slinh Bắc Giang)	Nùng phản Slinh Bắc Giang: không có tên riêng
61	gân	dìn Nhàn (Thất Khê-Lạng Sơn) dần (b bể bkan) dê- nờ -ên -huyền -dềên (TBB)	nhìn (nùng inh) nhin (Nùng phản Slinh Bắc Giang)	* tỉnh mạch gân Nùng phản Slinh Bắc Giang cùng tên gọi: nhin(có lẽ do dân ta nhầm, ngay cả tiếng

				phổ thông cũng vậy) (Tạ Văn Cảnh, link: facebook.com/subazan05)
62	máu	lượt lượt (Chiêm Hóa- Tuyên Quang) Lựt (Bình Liêu - Quảng Ninh)	lựt(nùng an) lựt (Nùng phàn Slinh Bắc Giang)	
63	xương bả vai	đúc đảm	đọc rồong bả (Nùng Inh - Hòa An - CB) đúc bạ (Nùng phàn Slinh Bắc Giang)	
64	răng cửa	khèo nả Khèo tu	khèo nả tảng (Nùng phàn Slinh Bắc Giang)	
65	răng hàm	khèo vai	hều vai (Nùng Inh - Hòa An - CB) khèo vai (Nùng phàn Slinh Bắc Giang)	
66	ruột non	rảy ỏn SLảy ỏn (Thất Khê-Lạng Sơn)	sláy ỏn(nùng an-nùng inh) ssláy ỏn (Nùng phàn Slinh Bắc Giang)	
67	ruột già	rảy ké SLảy Ké (Thất Khê-Lạng Sơn) Sảy ké (Hòa An)	sláy ké(nùng an-nùng inh) ssláy ké (Nùng phàn Slinh Bắc Giang)	
68	dạ dày	toọng muổng	dạ dày (Nùng phàn Slinh Bắc Giang)	Nùng phàn Slinh Bắc Giang: có lẽ mất gốc
69	mật	đĩ;	bây(Nùng inh - hòa an -CB) đĩ (Nùng phàn Slinh Bắc Giang)	
70	lỗ tai	rủ xu Lủ Hu (Thất Khê-Lạng Sơn) Lủ xu (TBB) Slủ Xu Choòng su (Bình Liêu - Quảng Ninh)	soong rừ(nùng an) hu hủ, hủ (Nùng phàn Slinh Bắc Giang)	
71	lỗ mũi	rủ đấng	soong đấng(nùng an)	

		Lủ đẳg (Thất Khê-Lạng Sơn) Lủ đẳg(TBB) Choòng đẳg (Bình Liêu - Quảng Ninh)	hu đẳg, đẳg (Nùng phàn Slinh Bắc Giang)	
72	móng tay	líp mừng Líp Mừ(Thất Khê-Lạng Sơn) Lếp mư (Bình Liêu - Quảng Ninh) Lếp mừng (Hòa An)	líp mầu (nùng an) leep mư (Nùng phàn Slinh Bắc Giang)	
73	tóc bạc	phjôm khao Phâm khao (Bình Liêu - Quảng Ninh)	phom hao(nùng an) pphôm pphược	
74	cổ tay	cò mừng Cò mừ khò mừ (Chiêm Hóa-Tuyên Quang)	hồ mầu(Nùng Inh - Hòa An - CB) hô mư (Nùng phàn Slinh Bắc Giang)	
75	gáy	cò đừn Cò đẳn (TBB)	hồ đón(Nùng Inh - Hòa An - CB) lắg hô (Nùng phàn Slinh Bắc Giang)	
76	ngươi mắt ?	mác tha (Đồng Đăng-Lạng Sơn) Ngầu tha		* chú ý: từ Hán-Việt con ngươi chính là mắt, các cơ quan của mắt: mống mắt:là lòng đen của mắt, đồng tử là phần đen nhất ở chính giữa mống mắt(giữa phần đen) (Tạ văn Cảnh, link: facebook.com/subazan05)
77	xương chậu	đúc cúm (Cúm là lượg)	Đúc cúm (Nùng phàn Slinh Bắc Giang)	* Giải phẫu không có xương hông (Tạ văn Cảnh, link: facebook.com/subazan05)

78	Bắp chân	Pi kha (TBB)	Pí khả (Nùng phàn Slinh Bắc Giang)	
79	mặt trước xương cẳng chân	nả khuất (CB)	Nà kheet (Nùng phàn Slinh Bắc Giang)	
80	hậu môn	Slù cuốn	Hu cùm (Nùng phàn Slinh Bắc Giang)	
81	Hàm răng trên/ dưới	p' kheoro (TBB) Càng khèo nưa (trên) càng khèo tẩu (dưới)	sslaang khèo tinh/tẩu (Nùng phàn Slinh Bắc Giang)	
82	lông mi	khuân tha (TBB)	khỏon thả (Nùng phàn Slinh Bắc Giang)	
83	sống mũi	kiểu đấng (TBB)	kêu đấng (Nùng phàn Slinh Bắc Giang)	
84	xương	Đúc (TBB) Đốc (Bình Liêu - Quảng Ninh)	đúc (Nùng phàn Slinh Bắc Giang)	
85	nách	Sljac lẹ (LS)(Th rặc rẹ (CB) Chặc lẹ (Bình Liêu - Quảng Ninh)	laác hể (Nùng phàn Slinh Bắc Giang)	
86	xương bánh chè	Mác páp	mạc pạp (Nùng phàn Slinh Bắc Giang)	
87	kẽ ngón chân/ ngón tay	váng kha/ váng mù; riêng từ “váng, váng kha” = háng.	lổng khả/mư (Nùng phàn Slinh Bắc Giang) vàng kha(Nùng Na rì bắc kạn).	
88	mu chân/lòng bàn chân	lân kha	lẳng khả/ tẩu pphạc khả	
89	thận	Mác lùm (hòa an) - dùng để chỉ thận gia cầm	mạc xay lẳng=quả trứng sau (n.lòi)	

			Mác diu (nùng è)	
90	Ụ ngồi		ssòon cùm (Nùng phản Slinh Bắc Giang)	
91	Lông chan	khon kha (tay - thạch An CB) khuôn kha (Tày Trà Lĩnh-CB)	khun kha(nùng Na rì, bắc kạn).	
92				
93				
94				
95				
96				
97				
98				
99				
100				
101	ông tổ	cúng chộ, cúng chỗ pú chỗ (Chiêm Hóa- Tuyên Quang) Cúng chỗ (Hòa An)	đằm pu chòi(Na Rì Bắc Kạn) ú mẽ (tài lộc bình, lang sơn)	
102	ông cụ	ung sựa (CB) Pú chựa (TBB) Pồ Cúng (Thất Khê, LS) ú chựa (tây lộc Bình, Lạng Sơn)	cúng sựa(nùng dang) cóng phồ, phồ (Nùng phản Slinh Bắc Giang)/cung chỗ (n lòi)	
103	bà cụ	dả sựa(CB) Chựa (TBB) Mé chựa Mề Pồ (Thất Khê, LS)	dả trở (nùng dang) Láo phồ, phồ (Nùng phản Slinh Bắc Giang)	

104	Bố	pá, anh, chá, (CB) Cá (TBB) Pá (Thất Khê, LS) po (Chiêm Hóa- Tuyên Quang) Báo (Bình Liêu - Quảng Ninh) pa	-Cổ, ba, bố (Nùng Phàn Slinh - Lục Ngạn - Bắc Giang) cáo (Nùng Inh - Hòa An -CB) Bo, chủ (Nùng Cháo LS) pá (nùng è) Pò (Tày Lộc Bình, Lạng Sơn)	
105	Mẹ	mé, á, (CB) me a (LS)		
106	ông	ung, (CB) cổng (LS) kú (Chiêm Hóa- Tuyên Quang)	- cúng, Cống (Nùng Phàn Slinh - Lục Ngạn - Bắc Giang) cổng (nùng è)	
107	bà	dả (CB) mé dzja (LS)	pjò, Lião, láao (Nùng Phàn Slinh - Lục Ngạn - Bắc Giang) dia ((Nùng Inh - Hòa An -CB)) phlồ	
108	ông nội	ung (CB) pú (BK)	pú (CB)- Kể cống (Nùng Phàn Slinh - Lục Ngạn - Bắc Giang) lao cúng (Nùng Inh - Hòa An - CB)	*Nùng phàn Slinh Bắc Giang tùy trong giao tiếp trực tiếp hay gián tiếp.trực tiếp thì dùng từ:cống, gián tiếp dùng từ: kể cống
109	bà nội	dả (CB) Mé (bk) Dà (Bình Liêu - Quảng Ninh)	- Dạ lião, láao (Nùng Phàn Slinh - Lục Ngạn - Bắc Giang)	*Nùng phàn Slinh Bắc Giang tùy trong giao tiếp trực tiếp hay gián tiếp.trực tiếp thì dùng từ:láo, gián tiếp dùng từ: dạ láao
110	ông ngoại	pỏ ké (CB) ta (bk) cổng ta; Tả (C.Lăng-LS)	- tá, (CB) Tả (Nùng Phàn Slinh - Lục Ngạn - Bắc Giang) lao ta (Nùng Inh - Hòa An -CB)	*Nùng phàn Slinh Bắc Giang tùy trong giao tiếp trực

		Ta (Bình Liêu - Quảng Ninh)		tiếp hay gian tiếp.trực tiếp thì dùng từ:tả, gian tiếp dùng từ: kể tả.
111	bà ngoại	mẻ ké(CB) tái (bk) mế/ mje tai Tải (C.Lăng-LS) Tai (Bình Liêu - Quảng Ninh)	- tái (CB)Tải (Nùng Phàn Slinh - Lục Ngạn - Bắc Giang) gia tải (Nùng Inh - Hòa An -CB)	*Nùng phàn Slinh Bắc Giang tùy trong giao tiếp trực tiếp hay gian tiếp.trực tiếp thì dùng từ:tải, gian tiếp dùng từ: dạ tải
112	bác trai	bác(CB) Dé, Pồ Dé (Thất Khê, LS) Pác (Chi Lăng-LS) Bắc (Bình Liêu - Quảng Ninh)	dè (CB)- Pục kể (Nùng Phàn Slinh - Lục Ngạn - Bắc Giang) lùng ((Nùng Inh - Hòa An -CB)) dề (nùng è)	
113	bác gái	Pả (CB, TBB) Mề Mú (Thất Khê, LS) Pá (Chi Lăng- LS) Pả (Bình Liêu - Quảng Ninh)	mú (CB) - Mề kể, pà (Nùng Phàn Slinh - Lục Ngạn - Bắc Giang) pá (Nùng Inh - Hòa An -CB)	
114	chú	chủ (CB) Áo (TBB)	áo, sucj (CB) - Sỉục, sục (Nùng Phàn Slinh - Lục Ngạn - Bắc Giang) ao (Nùng Inh - Hòa An -CB) xu hoặc sốc(nùng è)	
115	thím	a lùa (CB), lùa (Hạ Lang) A lù (Bình Liêu - Quảng Ninh) Thím (Hòa An)	sả (nùng CB)- Mọi,á mọi (Nùng Phàn Slinh - Lục Ngạn - Bắc Giang) a lù ((Nùng Inh - Hòa An -CB))	
116	cô	a (CB) A (Bình Liêu - Quảng Ninh)	- Á (Nùng Phàn Slinh - Lục Ngạn - Bắc Giang) mê a (Nùng Inh - Hòa An -CB) cú (Nùng Hà Quảng)	

117	dượng	sượng (CB)	súc khươi, áo khươi (CB) súuc khời (Nùng phản Slinh Bắc Giang) ao cừi (Nùng Inh - Hòa An -CB) chóong (nùng è - Hà quảng)	chồng cô (e rẻ của bố)
118	bác	bắc(CB)	dè (CB) lùng (Nùng Inh - Hòa An - CB) pục kể (Nùng phản Slinh Bắc Giang) lùng (Nùng Inh - Hòa An -CB)	
119	bá	bả (CB), pá(chiêm hóa-tuyên quang)	pá (Nùng Inh - Hòa An - CB) mú (CB) pà, mệch kể (Nùng phản Slinh Bắc Giang)	
120	cậu (em trai mẹ)	cậu (CB) khủ (bk), khú (tuyên quang) nả (Hòa An - CB) Pồ Khậu (Thất Khê, LS) Pò nà (Bình Liêu - Quảng Ninh)	na (Nùng Inh - Hòa An - CB) - Khù, kháau (Nùng Phản Slinh - Lục Ngạn - Bắc Giang) khủ (CB)	
121	mợ (vợ cậu)	mử (bk), mứ(tuyên quang) Nà lù (Bình Liêu - Quảng Ninh) ná Mề Khặm (Thất Khê, LS)	na paur (Nùng Inh -Hòa An - CB) - Nạ (Nùng Phản Slinh - Lục Ngạn - Bắc Giang) nả lùa (CB)	
122	Dì (e gái mẹ)	nà (bk), nả (CB) a nạ (Chiêm Hóa- Tuyên Quang) Nà (Bình Liêu - Quảng Ninh)	- Nạ (Nùng Phản Slinh - Lục Ngạn - Bắc Giang) na ((Nùng Inh - Hòa An -CB)) Nà.(nùng na rì, bắc kạn)	
123	dượng (chồng của dì)	nà khươi (bk) sượng (CB) Nà khưi (Bình Liêu - Quảng Ninh), ao khươi(chiêm hóa -tuyên quang)	nả khươi (CB)- Khù (Nùng Phản Slinh - Lục Ngạn - Bắc Giang) na cừi (Nùng Inh - Hòa An -CB)	

124	anh trai	pì chài (bk), pỉ sài (CB) chài Pì Báo (Thất Khê, LS) Pì báo (Bình Liêu - Quảng Ninh)	- Pị Báo/bạo (Nùng Phàn Slinh - Lục Ngạn - Bắc Giang) pây báo (Nùng Inh - Hòa An - CB)	
125	chị gái	pỉ slao(TK_TL-QH), nhình (Hòa An), Pì Slao (Thất Khê, LS) Pì sao (Bình Liêu - Quảng Ninh) pì nhình(tuyên quang)	- Pị Siáo/sláo (Nùng Phàn Slinh - Lục Ngạn - Bắc Giang) pây slao (Nùng Inh - Hòa An - CB)	
126	em trai	nọng sài (CB) nọng chài (Bắc Kan) Nọng Báo(Thất Khê,LS) nọng ao, nọng khú(tuyên quang)	- Nọng bảo, nong bạo (Nùng Phàn Slinh - Lục Ngạn - Bắc Giang) nung bảo (Nùng Inh - Hòa An - CB)	
127	em gái	nọng slao nọng naa,nọng a(tuyên quang)	- Nọng sáo, nong sláo (Nùng Phàn Slinh - Lục Ngạn - Bắc Giang) nung slao (Nùng Inh - Hòa An - CB)	
128	anh	báo, chài, Chài (Bình Liêu - Quảng Ninh)	có (CB)- Báo, bạo (Nùng Phàn Slinh - Lục Ngạn - Bắc Giang) pây (Nùng Inh - Hòa An -CB)	
129	chị	pí, slao, á, (TK-TL-QH) nhình (Hòa an) pí (TBB) Tày Ba Bể	ché (CB)- Sáo, sláo (Nùng Phàn Slinh - Lục Ngạn - Bắc Giang)	
130	con	lục Lộc (Bình Liêu - Quảng Ninh)	- Lục (Nùng Phàn Slinh - Lục Ngạn - Bắc Giang) -Lục (Nùng Inh - Hòa An -CB)	
131	cháu	lan,	- Lán (Nùng Phàn Slinh - Lục Ngạn - Bắc Giang) Lan (Nùng Inh - Hòa An -CB)	
132	chất	lịn, lỉn, lẩn Lễn (Bình Liêu - Quảng Ninh)	lấn (Nùng phàn Slinh Bắc Giang)	
133	con ruột	lục đeng, Lục oóc (Thất Khê, LS)	- Lục Sléng, lục bạo (Nùng Phàn Slinh - Lục Ngạn - Bắc Giang)	

		(tuyên quang)		
134	con nuôi	lục liệng Lục Sượng (Thất Khê, LS) l	- Lục Sưởng (Nùng Phàn Sình - Lục Ngạn - Bắc Giang) lục sượng (Nùng Inh - Hòa An - CB)	
135	cháu nội	lan Lan đeng (TBB)	- Lán bảo/bạo (Nùng Phàn Sình - Lục Ngạn - Bắc Giang)	
136	cháu ngoại	lan	lán (Nùng phàn Sình Bắc Giang)	
137	cụ	sựa, trọ chựa (TBB)	cóng kể (Nùng phàn Sình Bắc Giang)	
138	anh rể	pỉ khươi, Pì khươi (TBB)(Thất Khê, LS) Pì khươi (Bình Liêu - Quảng Ninh)	pị khởi (Nùng phàn Sình Bắc Giang) pây cừi (Nùng Inh - Hòa An - CB)	
139	chị dâu	pỉ lùa Pì Liu (Thất Khê, LS) Pì lù (Bình Liêu - Quảng Ninh)	pị nang (Nùng phàn Sình Bắc Giang) pây nang (Nùng Inh - Hòa An - CB) sláo (Nùng ề)	
140	em dâu	nọng lùa Nọng Liu (Thất Khê, LS) Nọng lù (Bình Liêu - Quảng Ninh)	nóng lu (Nùng phàn Sình Bắc Giang) nung lù (Nùng Inh - Hòa An - CB) nọng pọi (nùng ề)	
141	cháu dâu	lan lùa Lan lù (Bình Liêu - Quảng Ninh)	lán lu (Nùng phàn Sình Bắc Giang) lan lù (Nùng Inh - Hòa An -CB) lan pọi (nùng ề)	
142	em rể	nọng khươi Nọng khươi (Bình Liêu - Quảng Ninh)	nóng khởi (Nùng phàn Sình Bắc Giang) nung cừi (Nùng Inh - Hòa An - CB)	
143	cháu rể	lan khươi Lan khươi (Bình Liêu - Quảng Ninh)	lán khởi (Nùng phàn Sình Bắc Giang) lan cừi (Nùng Inh - Hòa An -CB)	
144	em cô	nọng a	nóng á (Nùng phàn Sình Bắc Giang)	

			nung a (Nùng Inh - Hòa An -CB)	
145	em chú	noọng áo	nung ao (Nùng Inh - Hòa An - CB)	
146	em cậu	noọng khủ	nóong khủ (Nùng phàn Slinh Bắc Giang)	
147	-chị em -anh em (2 ng đã lập gia đình) -chị em (2 ng đã lập gia đình)	noọng nả	-pây nung (Nùng Inh - Hòa An - CB)/pi noọng (n lòi) -nùng áo -pả nả	anh em hay chị em thì người Nùng Inh gọi chung là “pây nung”
148	con dâu	lừa Mề Liu (Thất Khê, LS) Mề lù (Bình Liêu - Quảng Ninh)	lu (Nùng phàn Slinh Bắc Giang) pậu/lồ (n.lòi)	
149	con rể	khươi Lục Khươi (Thất Khê, LS) Pò khươi (Bình Liêu - Quảng Ninh)	lục khởi (Nùng phàn Slinh Bắc Giang)/lục khời (n lòi)	
150	chú	Áo (TBB) chủ	sục (Nùng phàn Slinh Bắc Giang)/xúc (n lòi.inh)	
151	thầy Tào, thầy mo	lão th'ao Pồ Mô (Thất Khê, LS)	saáy, sláay (Nùng phàn Slinh Bắc Giang) lạo tảo (nùng è)	
152	Bà Bụt	Mề Pụt	mể mọt (Nùng è)	
153	chồng vợ	phjua mìa	Pộ Mệ (Nùng phàn Slinh Bắc Giang)	
154				
155				
156				
157				
158				
159				
160				
161				

162				
163				
164	Nhà	Lườn (LS) (Đồng Đăng, LS Hoà An , CB) Slườn (Thất Khê, LS) Lườn (Tày Ba Bể) rjườn Lườn (Bình Liêu - Quảng Ninh)	Lườn ràn (Nùng Inh - Hoà An -CB) hươn, hơ'n (Nùng phàn Slinh Bắc Giang)/ròn (n lòi)	
165	Cửa ra vào	Tu/ tu cải Tu(Tày Ba Bể)	Tâu, táng (TL-TK) tâu (Nùng Inh - Hoà An -CB) pạc tú, pạc tú (Nùng phàn Slinh Bắc Giang)	
166	Cửa sổ	Tu (slai) táng Tu(Tày Ba Bể) Táng (Hoà An, CB)	tú táng, hu táng (Nùng phàn Slinh Bắc Giang) /rù hai=cửa thông gió (n lòi)	
167	cửa trước	tu nà Tu nà (Hoà An, CB)	tu nà (n .lòi), tú, pạc tú (Nùng phàn Slinh Bắc Giang)	
168	cửa sau	Tu lǎng	tú lǎng (Nùng phàn Slinh Bắc Giang)	
169	Bàn	bàn Nghế Choòng(Thất Khê, LS) chòong (Tày Ba Bể) Tài (Bình Liêu - Quảng Ninh)	xoong (Nùng phàn Slinh Bắc Giang) xòong,bôm (n lòi)	
170	Ghế/ Ghế đầu	tǎng Tǎng tàu (Thất Khê, LS) Tǎng (Tày Ba Bể)	mon môn (Nùng Inh - Hoà An -CB) tǎng, tǎng/ tǎng chú i (Nùng phàn Slinh Bắc Giang)	
171	Giường	sljan Slǎng (Thất Khê, LS) slường Chường (Bình Liêu - Quảng Ninh)	xjường (Nùng Inh - Hoà An -CB) siang, slaang (Nùng phàn Slinh Bắc Giang)	
172	Cầu thang	đây Đu-ây (đọc liền và nhanh) Tày Ba Bể Đay (Bình Liêu - Quảng Ninh)	lay (Nùng Inh - Hoà An -CB) đay (n lòi) đáy (Nùng phàn Slinh Bắc Giang)	

173	gác	các, khinh=lên Tưng Các (Thất Khê, LS) Các (Tày Ba bể)	cac (Nùng Inh - Hòa An -CB) Cạc (Nùng phàn Slinh Bắc Giang)	
174	nhà bếp	lườn phầy pjinh phầy lườn mu (Chiêm Hóa- Tuyên Quang)	hươn phiay, hơon phay (Nùng phàn Slinh Bắc Giang)	
175	kiềng	cháo, kiềng (CB) Cháo (Bình Liêu - Quảng Ninh)	kìng (Nùng Inh - Hòa An -CB) kềng (Nùng phàn Slinh Bắc Giang)	
176	vại nước	pjiet nặm Cang (Tày Ba Bể) pjét nặm	ang nặm (n lòi.inh) xạng nặm	
177	bát/tô	áng Áng (Tày ba bể) ăn cúng , ăn pát cải (CB)	chậu thối lỏng, thối/méng (Nùng phàn Slinh Bắc Giang) thủi cải (n lòi.inh)	
178	Cầu tiêu	Tung Sli (Thất Khê, LS) thiêng sli (TL_TK)	hoọc khỉ (n lòi .inh) hu khi (Nùng phàn Slinh Bắc Giang)	
179	Chiếu	Phụt (Thất Khê, LS) Phuuc(Ba Bể) Vực (Chi Lăng- LS) phjục TL_TK)	phưụng, phụcuc (Nùng phàn Slinh Bắc Giang) phục (n lòi .inh)	
180	Nồi	Nghế mỗ (Thất Khê, LS) Mỗ (ba bể) mỗ (CB)	mỗ, mỗ (Nùng phàn Slinh Bắc Giang) mỗ (n lòi.inh)	
181	- Chảo - chảo lớn	Nghế Héc (Thất Khê, LS) Cháo (Tày Ba Bể) ăn héc (CB) héc vại	heọc (Nùng phàn Slinh Bắc Giang) hêc vại (Nùng Inh -Hòa An - CB)	
182	Bát (cơm) Bát to (canh)	Nghế thuối (Thất Khê, LS) Thuối ỉn (Thất Khê, LS) Pát (Tày Ba Bể)	thối, thối (Nùng phàn Slinh Bắc Giang) thủi(nùng lòi.inh)	
183	Đũa	Thú (Thất Khê, LS) Thú (Ba Bể)	thù, thụ (Nùng phàn Slinh Bắc Giang)	

184	Thìa	Tiểu keng (Thất Khê, LS) ăn thìa (CB)	veet, việet(Nùng phàn Slinh Bắc Giang) thê (nùng ing - Hòa An -CB)	
185	Thau	Pừn (Tày Ba Bể) chậu (CB) Ếng (Bình Liêu - Quảng Ninh)	àng, ạng (Nùng phàn Slinh Bắc Giang) púc (n lòi) pần tồong (nùng ing - Hòa An - CB)	
186	Cối (xay/giã)	Chộc (Tày Ba Bể) sộc (CB)	chọc (n lòi) mụ khâu, mụ thỉn/ slăă tằm khâu(Nùng phàn Slinh Bắc Giang)	
187	Chày	Slác (Tày Ba Bể) rác (C)	xạc (n lòi) ??(Nùng phàn Slinh Bắc Giang) slac (Nùng Inh - Hòa An -CB)	
188	Vá (muôi múc canh)	Môi (Tày Ba Bể)	việet lổng, việet kếng (Nùng phàn Slinh Bắc Giang)	
189	Dao	Pjạ (Tày Ba bể) Tao ((Bình Liêu - Quảng Ninh)	pjắ, (Nùng phàn Slinh Bắc Giang) xạ (n lòi) sja (nùng ing - Hòa An -CB)	
190	Dao nhọn	Pjạ sliêm (Tày Ba Bể)	pjắ sliêm (Nùng phàn Slinh Bắc Giang) tao xình (n lòi .inh) sja slem (nùng ing - Hòa An - CB)	
191	Dao (chuôi liền chuôi sắt đánh thành ống)	Pjạ bởong (Tày Ba Bể)	pá táo (Nùng phàn Slinh Bắc Giang)	
192	Dao nhíp	Pjạ cặp (Tày Ba Bể)	sja mịt (nùng ing - Hòa An -CB) páa bắm (Nùng phàn Slinh Bắc Giang)	
193	Dao rựa	Pjạ cúp(Tày Ba Bể)	xạ kho (n lòi) Pá Khệc (Nùng phàn Slinh Bắc Giang)	
194	Dao quắm	Pjạ kho (Tày Ba bể) Pạ kho (Bình Liêu - Quảng Ninh)	pjắ caăng (Nùng phàn Slinh Bắc Giang) sja hô (nùng ing - Hòa An -CB)	
195	Dao mấu	Pjạ lẹ (Tày Ba Bể)		

196	Dao phay	Pja phay (Tày Ba Bể)	páa táo (Nùng phàn Slinh Bắc Giang)	
197	Dao (phát bờ ruộng)	Pja quạng(Tày Ba Bể)	páa cáang (Nùng phàn Slinh Bắc Giang)	
198	Dao găm	Pja xính(Tày Ba Bể)	páa dí (Nùng phàn Slinh Bắc Giang)	
199	Bàn thờ	Thản (Tày Ba bể) bán, Thua Bán (Tày CB) Xoòng Slăn (Tày Thất Khê)	xòong (n lòi) ban thơ, xoong cóng (Nùng phàn Slinh Bắc Giang) xòong chố (Nùng Inh - Hòa An - CB)	
200	Thót	Khiêng (Tày Ba Bể, CB) Khính (Bình Liêu - Quảng Ninh)	khing (n lòi) khểng (Nùng phàn Slinh Bắc Giang) hêng (Nùng Inh-Hòa An-CB)	
201	Kệ, giá(đồ dùng để vật dụng trong gia đình)	Chá (Tày Ba Bể) sạn pát, khinh pát (Tày CB)	tợn (Nùng phàn Slinh Bắc Giang)	
202	Dao trình tiết (loại dao nhỏ sắc con gái dùng phòng thân ngày xưa)		xạ mịt (n lòi)	
203	Cột	Slâu (Tày Ba Bể) sjêu, Sliu (Tày CB), Cộc thêu(Tày Lạng Sơn)	riu(n lòi) slau (nùng ing - Hòa An -CB) cọc (Nùng phàn Slinh Bắc Giang)	
204	Cái rổ	Thủng (Tày Ba Bể, CB) Pha lả (Bình Liêu - Quảng Ninh) Ẩn rổ (Tày Lạng Sơn)	ăn ki (n lòi) ăn thủng (nùng ing - Hòa An - CB) ẩn lỏ/ ẩn lả (Nùng phàn Slinh Bắc Giang)	
205	Gáo múc nước	Pèo (Tày Ba Bể, CB)	ăn phèo (n lòi) ăn pều (nùng ing - Hòa An -CB) ẩn peo (Nùng phàn Slinh Bắc Giang)	
206	Cái chăn	Phà (Tày Ba Bể, CB) fja (TL_TK) Pạ (Tày CB) Phà (Bình Liêu - Quảng Ninh)	ăn phà (n lòi) pần mọc (nùng ing - Hòa An - CB) ẩn pha (Nùng phàn Slinh Bắc Giang)	
207	Cái màn	Slút (Tày Ba Bể) rjút	ăn rút (n lòi)	

	(mùng)	(CB) Sljut Líp (Bình Liêu - Quảng Ninh)	pần slắt (nùng ing - Hòa An - CB) ấn ssắt (Nùng phàn Slinh Bắc Giang) Chường(Hữu Lũng- Lạng Sơn)	
208	Lư hương	Bóoc lò hương (Tày BB) buốc hương (CB) Bóoc hương (Bình Liêu - Quảng Ninh)	bọc giềng (Nùng phàn Slinh Bắc Giang) buc dینگ (Nùng Inh - Hòa An - CB)	
209	Cây nhang	theo hương (CB)	têu giềng (Nùng phàn Slinh Bắc Giang) tiu dینگ (Nùng Inh - Hòa An - CB)	
210	Cái ly/chén	chén (CB)	ấn chọoc (Nùng phàn Slinh Bắc Giang)	
211	Cái cốc	mắc cốc, mắc bai (CB) mắc quà,	ấn cộc (Nùng phàn Slinh Bắc Giang) mac cujuc (Nùng Inh - Hòa An - CB)	
212	Cái chổi	Nhù Quét (CB)	slả pắt/ Slảo Pắt (Nùng phàn Slinh Bắc Giang) pắt slảo (Nùng Inh - Hòa An - CB)	
213	Cào phơi lúa cái cào	mắc quà (CB) mắc rí lịp	thặng lê/ Pthạc lê (Nùng phàn Slinh Bắc Giang)	
214	xe đạp/máy	xe đạp (CB) Xe tạp / xe máy (Bình Liêu - Quảng Ninh)	xẻ đăap/mảy (Nùng phàn Slinh Bắc Giang)	
215	Ô tô	ô tô (CB)	ô tổ (Nùng phàn Slinh Bắc Giang)	
216	Xà phòng	xà phòng (CB)	xa phoong chéeng(Nùng phàn Slinh Bắc Giang)	
217	Bột giặt		xa phoong (Nùng phàn Slinh Bắc Giang)	
218	Kem đánh răng	da sát khẻo	dá chư khẻo	
219	Bàn chải		bàn chải (Nùng phàn Slinh Bắc Giang)	Nùng phàn Slinh Bắc Giang: lớn lên

				đăn thấy gọi vậy rủi, có lẽ k có từ riêng
220	Bàn chải đánh răng	ánts khèo	bàn chải chư khèo (Nùng phàn Slinh Bắc Giang)	
221	Quần/áo	khóa/slử, Khóa / Slử (Tày BB, CB) Vá / Sủ (Bình Liêu - Quảng Ninh)	khạ/ slử (Nùng phàn Slinh Bắc Giang) vạ / pu (Nùng Inh-Hòa An-CB)	
222	dép	cài. tôi hái (CB) (Thất Khê,LS) Hài (Tày BB)	Hai (Nùng phàn Slinh Bắc Giang)	
223	Giày	cài phải Hài phải (Tày BB)	hai phài (Nùng phàn Slinh Bắc Giang)	
224	Đũa cả	Đảm	phản xỉ (Nùng jang) Đảm (Nùng phàn Slinh Bắc Giang)	
225	Giày ủng	Hài ổng (Tày BB)	hai ủng/ Hai toong (Nùng phàn Slinh Bắc Giang)	
226	Găng tay	Mạat mừng (Tày BB) Phạt (mừ)	mạat mư (Nùng phàn Slinh Bắc Giang)	
227	bít tất	Mạat kha (Tày BB) Phạt (kha)	mạat khả (Nùng phàn Slinh Bắc Giang)	
228	Giày da	Hài nấng (Tày BB), hái nấng (CB)	Hai nấng (Nùng phàn Slinh Bắc Giang)	
229	gác bếp	các khừ (Chiêm Hóa- Tuyên Quang) các fin fjầy	khờ- í-á (đọc liền nhan_ nùng jang lục khu) Cạc phây (Nùng Hữu Lũng- Lạng Sơn)	
230	chạn bát	lạng pát (Chiêm Hóa-	khểnh pát (Nùng Giang - lục	

		Tuyên Quang) sạn pát (CB)	khu-CB) Tợn thời (Nùng phàn Slinh Bắc Giang) Hỉnh (Hữu Lũng - Lạng Sơn)	
231	mái ngói	f jail ngọạ (CB) Pjai ngọạ Pai ngọạ (Bình Liêu - Quảng Ninh)	pai ngọạ (Nùng Giang - lục khu-CB) Tổn Kêc (Nùng phàn Slinh Bắc Giang) Pai ngã (Hữu Lũng Lạng Sơn)	
232	nhà đất (nhà trình tường)	rườn tôm (CB) lườn trình	rùn tằm (Nùng Giang - lục khu-CB) Hợn tuóm (Nùng phàn Slinh Bắc Giang) Hồn tằm slinh(Hữu Lũng Lạng Sơn)	
233	nhà gỗ	rườn mạy (CB)	Rùn Mạy(Nùng Giang - lục khu-CB) Hợn Pèn (Nùng phàn Slinh Bắc Giang) Hồn mạy(Hữu Lũng Lạng Sơn)	
234	nhà sàn	rườn sạn (CB)	ràn san (Nùng Inh-Hòa An-CB) Hợn san (Nùng phàn Slinh Bắc Giang)	
235	chuồng	lang (trâu bò), lậu(gà) (Chiêm Hóa- Tuyên Quang, CB)	lưỷng (Nùng Inh-Hòa An-CB) Hộđng/ Lạng (Nùng phàn Slinh Bắc Giang)	
236	chuồng trâu	lang vại (CB)	-lưỷng vại (Nùng Inh-Hòa An-CB) -Lạng Vai (Nùng phàn Slinh Bắc Giang)	
237	chuồng bò	lang mò (CB)	lưỷng mò (Nùng Inh-Hòa An-CB) -Lạng Mô (Nùng phàn Slinh Bắc Giang)	
238	chuồng heo	cọc mu (CB)	hồc mâu (Nùng Inh-Hòa an-CB) Hộđng Mú (Nùng phàn Slinh Bắc Giang) Học mú(Hữu Lũng Lạng Sơn)	
239	chuồng gà	lậu cáy (CB) Cọc cáy (Bình Liêu - Quảng Ninh)	Líáu cây/ Hộđng cây (Nùng phàn Slinh Bắc Giang)	

240	chuồng vịt	lậu pjết (CB)	Liáu Piéjt (Nùng phàn Slinh Bắc Giang)	
241	lồng gà vịt	súng cáy, súng pjết (CB)	Hồộng Piéjt Cáy (Nùng phàn Slinh Bắc Giang)	
242	củi	phừn (CB) Phìn (LS) Lu (Bình Liêu - Quảng Ninh)	phần (Nùng Inh-Hòa An-CB) - Phàn (Nùng phàn Slinh Bắc Giang)	
243	đun bếp	tó fày (CB) Có fày (Bình Liêu - Quảng Ninh)	đắng phầy (Nùng Inh-Hòa An-CB) Hiuom Phay (Nùng phàn Slinh Bắc Giang) noo phầy Đun bếp= đắng phầy Nhóm lửa= Hòm phầy (Hữu Lũng Lạng Sơn)	
244	xào rau	xẻo fiắc (CB) Xẻo phắc (Bình Liêu - Quảng Ninh)	xếu phjắc (Nùng Inh-Hòa An-CB) Xẻo Pthắc (Nùng phàn Slinh Bắc Giang)	
245	ăn cơm	kin khẩu (CB) Kin ngai (Bình Liêu - Quảng Ninh)	cân mùi (Nùng Inh-Hòa An-CB) cần mui (Nùng An-Hòa An-CB) Cín môi (Nùng phàn Slinh Bắc Giang) kin khẩu	
246	uống rượu	kin lầu (CB) Nhằm lầu (LS) Kên / nhằm lầu (Bình Liêu - Quảng Ninh)	cân lầu (Nùng Inh-Hòa An-CB) Cín Lầu (Nùng phàn Slinh Bắc Giang)	Kin lầu (LS): ăn cưới
247	ăn cơm sáng	kin lèng (CB)	cân linh (Nùng Inh-Hòa An-CB) Cín môi nầu (Nùng phàn Slinh Bắc Giang)	
248	ăn cơm trưa	kin ngai (CB)	cân ngai (Nùng Inh-Hòa An-CB) Cín ngai (Nùng phàn Slinh Bắc Giang)	
249	ăn cơm tối	kin fầu (CB)	cân xầu (Nùng Inh-Hòa An-CB) Cín pau (Nùng phàn Slinh Bắc Giang)	

250	uống nước	kin nặm (CB) Kên nặm (Bình Liêu - Quảng Ninh)	Cín nặm (Nùng phàn Slinh Bắc Giang)	
251	kim	khiêm Khêm (Bình Liêu - Quảng Ninh)	khim (Nùng Inh-Hòa An-CB) Khiêm (Nùng phàn Slinh Bắc Giang).khêm	
252	chỉ	mây May (Bình Liêu - Quảng Ninh)	may (Nùng Inh-Hòa An-CB) Máy (Nùng phàn Slinh Bắc Giang)	
253	siêu nước	ăn thiêu	thiu njam (Nùng Inh-Hòa An- CB) Siêu nặm (Nùng phàn Slinh Bắc Giang)	
254	muối ăn	cưa Cư (Bình Liêu - Quảng Ninh)	ci (N giang - Hà Quảng - CB) chữ (Nùng phàn Slinh Bắc Giang) .chư	
255	bột ngọt	mình chính		
256	đường ăn	thương Thưng (Bình Liêu - Quảng Ninh)	thổng (Nùng phàn Slinh Bắc Giang) ,thơng	
257	đường kính	thương khao	thơng khao/thơng rài	
258	đường đỏ	thương đeng	thổng đéng (Nùng phàn Slinh Bắc Giang) thơng kếp	
259	sắt	lếch	Léc (Hữu Lũng Lạng Sơn)	
260	thép			
261	gang	kháng		
262	búa	bũa	Pù (Hữu Lũng Lạng Sơn)	
263	cưa	Cứ (Bình Liêu - Quảng Ninh)	Cừ (Hữu Lũng LS)	
264	bào	pào		
265	đục	slúu	Xiù(Hữu Lũng LS)	

267	đền dầu	ăn tên	ăn tăng	
266				
267	con	tua Tu (Bình Liêu - Quảng Ninh)	tú (Nùng phản Slinh Bắc Giang) tô	
268	con trâu	tua vại Tu vại (Bình Liêu - Quảng Ninh)	tù vại (Nùng Inh-Hòa An-CB) tú vai (Nùng phản Slinh Bắc Giang)	
269	con bò	tua mò Tu mò (Bình Liêu - Quảng Ninh)	tù mò (Nùng Inh-Hòa An-CB) tú mô (Nùng phản Slinh Bắc Giang)	
270	con heo	tua mu Tu mu (Bình Liêu - Quảng Ninh)	tú mú thổng (Nùng phản Slinh Bắc Giang)	
271	heo đực	mu riu tua mu tặc (Tày CB)	mú tực (Nùng phản Slinh Bắc Giang)	
272	heo nái	mu mẽ	mâu mê (Nùng Inh-Hòa An-CB) Mú mẽ (Nùng phản Slinh Bắc Giang)	
273	heo con	mu eng	mâu lực (Nùng Inh-Hòa An-CB) Mú lưc (Nùng phản Slinh Bắc Giang)	
274	heo thịt	mu nựa	mâu nô' (Nùng Inh-Hòa An-CB)	

			Mú nữữ (Nùng phàn Slinh Bắc Giang)	
275	ngỗng	tua hán	tô han Pận (Hữu Lũng- LS)	
276	ngan	tua nhận	tù nhan' (Nùng Inh-Hòa An-CB) tú ngán (Nùng phàn Slinh Bắc Giang)	
277	vịt	tua fiắt Tu pết (Bình Liêu - Quảng Ninh)	tù pít (Nùng Inh-Hòa An-CB) Pijét (Nùng phàn Slinh Bắc Giang)	
278	gà	tua cáy Tu cáy (Bình Liêu - Quảng Ninh)	tù cầy (Nùng Inh-Hòa An-CB) cầy (Nùng phàn Slinh Bắc Giang)	
279	gà trống	cáy reng Cáy xeng (Bình Liêu - Quảng Ninh)	cầy slêng(Nùng Inh-Hòa An-CB) Cầy Sléngvv(Nùng phàn Slinh Bắc Giang)	
280	gà mái	cáy mẽ	cầy mẽ (Nùng Inh-Hòa An-CB) Cầy mẽ (Nùng phàn Slinh Bắc Giang)	
281	gà mái tơ	cáy khượng Cáy khường (Bình Liêu - Quảng Ninh)	Cầy khọng (Nùng phàn Slinh Bắc Giang)	
282	chó	tua ma Tu ma (Bình Liêu - Quảng Ninh)	tù ma (Nùng Inh-Hòa An-CB) Má (Nùng phàn Slinh Bắc Giang)	
283	mèo	tua mèo (CB) tua méo (Tày Định Hóa- TN) Tu méo (Bình Liêu - Quảng Ninh)	tù mêu (Nùng Inh-Hòa An-CB) meo (Nùng phàn Slinh Bắc Giang)	
284	chim	tua nộc (CB) Tu nộc (Bình Liêu - Quảng Ninh)	tù nộc (Nùng Inh-Hòa An-CB) Nióọc (Nùng phàn Slinh Bắc Giang)	
285	cá lóc	pja lẩn (Tày Trà Lĩnh)	Pá Lài (Hữu Lũng -LS)	

		pja lòi (LS)		
286	cá trê	pja cạo, pja đúc Pa đốc (Bình Liêu - Quảng Ninh)	pá đúc (Nùng phản Slinh Bắc Giang)	
287	cá chép	pja này Pa này (Bình Liêu - Quảng Ninh)	pja này (Nùng Inh-Hòa An-CB) Pá này (Nùng phản Slinh Bắc Giang)	
288	lươn	pja chít, pja a lầy (TL-TK) tua lầy(tcb) Pa lầy (Bình Liêu - Quảng Ninh)	pja lầy (Nùng Inh-Hòa An-CB) Pá lầy (Nùng phản Slinh Bắc Giang)	
289	cá trạch	pja sát Pa sát (Bình Liêu - Quảng Ninh)	Pá nữ (Nùng phản Slinh Bắc Giang) Pá lét (Hữu Lũng - LS) Trạch Châu= pá sạt	
290	chim bìm bịp	nọc cút	nọc cút (Nùng Inh-Hòa An-CB) Nọc cút can (Hữu Lũng - LS)	
291	chim sẻ	nọc chóoc	Niọc chồoc Pá nữ (Nùng phản Slinh Bắc Giang)	
292	chim ri	nọc phjay Nọc pji (LS)	nọc say	
293	chào mào	nọc mảo	nọc tính tính mao (Nùng Inh- Hòa An-CB) Niọc tính mạo Pá nữ (Nùng phản Slinh Bắc Giang)/nọc hon Nọc mạo (Hữu Lũng-LS)	
294	cá cờ	pja cài	cha cài	
295	tôm	Tua củng (Tày BB) Tu củng (Bình Liêu - Quảng Ninh)	tù củng(Nùng Inh-Hòa An-CB) tôm Pá nữ (Nùng phản Slinh Bắc Giang)	
296	con cua	tua pu Tu pu (Bình Liêu - Quảng Ninh)	tù pau (Nùng Inh-Hòa An-CB) Tú Pú Pá nữ (Nùng phản Slinh Bắc Giang)	
297	tép	tua nhảo ngiêu (Tày BB)	tù nhảo (Nùng Inh-Hòa An-CB) tô ngũa Tu ngiêu (Hữu Lũng -LS)	
298	con ba ba	tua phja	Tu Phả (Hữu Lũng LS)	

299	con rắn	tua ngu Tu ngu (Bình Liêu - Quảng Ninh)	tù ngu (Nùng Inh-Hòa An-CB) Tú ngu (Nùng phản Slinh Bắc Giang)tô ngu	
300	con ốc	tua hoi Tu hoi (Bình Liêu - Quảng Ninh)	tù hoi (Nùng Inh-Hòa An-CB)	
301	ốc sên	hoi ngửa		
302	con rùa	rùa baba là 1 Tua tấu (LS) tua fa Tu tấu (Bình Liêu - Quảng Ninh)	tù tấu (Nùng Inh-Hòa An-CB).tô tau	
303	cá giếc	pja khao Pja đi		
304	cá bóng	pja bú Pa bú (Bình Liêu - Quảng Ninh)	cha bu(na rì, bắc kạn). Pá bù (Hữu Lũng -LS)	
305	chim bồ câu	nọc cu	nọc cu (Nùng Inh-Hòa An-CB) Niọc Cú (Nùng phản Slinh Bắc Giang)	
306	con trai	tua pãng tua hoi pãng (Tày TL) cáp quại (Tày Ba Bể) Tua ngao (LS)	tù cạp pang (Nùng Inh-Hòa An- CB)	
307	con đĩa	tua ping Tu pêng(Bình Liêu - Quảng Ninh)	tù pinh(Nùng Inh-Hòa An-CB) Tú pính (Nùng phản Slinh Bắc Giang)	
308	con vắt	tua tắc	tù tac (Nùng Inh-Hòa An-CB)	
309	con nhái	tua khuyết	tù khuế (Nùng Inh-Hòa An-CB) tô vết (n.lời).tu lịt (n inh-quảng uyê n-cb) Tú Heệt (Hữu Lũng -LS)	
310	con ếch	tua cốp Tua cấp	tù cốp (Nùng Inh-Hòa An-CB)	
311	con cào cào	tua thắc		
312	Con châu chấu	Tua ljuôm Tu lùm (Bình Liêu - Quảng Ninh)	Luộn tốp thêm (Hữu Lũng-LS)	

313	con cóc	tua cáy rộc (Tày trùng khánh) tua sửa cáy (bản trang trà lĩnh) tua cúm slu (Tày Trà Lĩnh) Tua pạng pú (Tày Ba Bể) Cáy cộc (LS)	tù củm slâu (Nùng Inh-Hòa An-CB) tua ca cộc(Na rì, Bắc kạn) Pằng pấu (Nùng Cháo LS) Tú piáng pủ (Nùng phản Slinh Bắc Giang)/pằng pu (n.lòi)	
314	con chuồn chuồn	tua cúng quang tua kính quang (trà lĩnh) tua pị (Tày Ba Bể) tua bĩ (LS)	tù pủm pi (Nùng Inh-Hòa An-CB)/tô pi (n.lòi) Mềng pị (Hữu Lũng -LS)	
315	con muỗi	tua nhùng mềng nhùng (Tày Ba Bể) Tua mềng nhùng (LS)	tù nhùng (Nùng Inh-Hòa An-CB) Tú nhung (Nùng phản Slinh Bắc Giang)	
316	con ruồi	tua mềng (Tày Trà Lĩnh) tua mềng khiêu(Tày Ba Bể)	tù nềng(Nùng Inh-Hòa An-CB) Tú mềng (Nùng phản Slinh Bắc Giang) Mềng pù (Hữu Lũng-LS)	
317	con bướm	tua vị tua pa pỉ tua pị (Tày Ba Bể) Tu bở (Bình Liêu - Quảng Ninh)	tù bủm bá (Nùng Inh-Hòa An-CB)/tô phỉ (n.lòi)	
318	con kiến	tua mật	tù mọt (Nùng Inh-Hòa An-CB) Tú mọt (Nùng phản Slinh Bắc Giang)	
319	con ong	tua then mềng nèo (Tày Ba Bể)	Tu pèm (Hữu Lung_LS)	
320	con ong mật	tua mềng thương mềng thương Mềng thương (Bình Liêu - Quảng Ninh)	mềng thương (n.lòi)	
321	ong vò vẽ	tua tổ tua mềng nhay tua tổ (Tày Ba Bể) Tu tổ (Bình Liêu - Quảng Ninh)	tù tổ (Nùng Inh - Hòa An -CB)	
322	con nhện	tua xúng xao Tua sao	tù chũm chao (Nùng Inh - Hòa An -CB)	

			Tú chí hảo (Hữu Lung-LS)	
323	con dán đất	tua ráp tâm		
324	con dán	tua rjáp Tua sljap Tu sáp (Bình Liêu - Quảng Ninh)	tù slap (Nùng Inh - Hòa An -CB)	
325	con bộ chó	tua mắt ma tua mắt	mặt ma Tu mắt	
326	con bộ xít	mềng kềng	nềng kềng (Nùng Inh - Hòa An -CB)/mềng khềng	Các bạn lưu ý khi chọn nền màu cho chữ không nên chọn màu ĐỎ nhé ! vì màu đỏ chỉ dùng để cảnh báo nguy hiểm
327	con giun đất	tua mềng đươn tua đươn (Tu đươn (Bình Liêu - Quảng Ninh)	tù đươn (Nùng Inh - Hòa An - CB),tô đươn (n .lời)	
328	con dỉn	mềng rưởn; mềng món		
329	con muỗi vằn	mềng lài		
330	con chuột	tua nu	tù nâu (Nùng Inh - Hòa An -CB)	
331	con dũi	tua uồn	tù ún (Nùng Inh - Hòa An -CB)	
332	con nhím	tua mỉn	tu mấn(nùng è)	
333	con tê tê	tua lỉn	tô lỉn	
334	con cọp	tua sừa tua hân	tù nhăn (Nùng Inh - Hòa An - CB).tô rơ (n lời)	
335	con hươu	tua quang	tô quang	
336	con đười ươi	tua căng	tù linh căng (Nùng Inh - Hòa An -CB)	
337	con khỉ	tua linh Tu lềng(Bình Liêu - Quảng Ninh)	tù linh (Nùng Inh - Hòa An -CB)	
338	con nai	tua nạn	tù nan (Nùng Inh - Hòa An -CB)	
339	con sóc	tua chỏn	tô chỏn	

340	con cáo	tua hân tua hin		
341	con gấu	tua mi	tù mui (Nùng Inh - Hòa An -CB)/ tô mi	
342	con vượn	tua cảng		
343	con dê	tua bề	tù bề (Nùng Inh - Hòa An -CB)	
344	con báo	hin pjẻo		
345	con ngựa	tua mạ		
346	con trăn	tua tảng Tu lưm (Bình Liêu - Quảng Ninh)	tô tàng Tú Nướm (Hữu Lũng -LS)	
347	con voi	tua giảng tua sảng Tu chạng (Bình Liêu - Quảng Ninh)	tu sảng	
348	rắn hổ mang	ngù háo lếch ngù hân lếch (Tày Trà Lĩnh)	ngù háu	
349	rắn lục hay rắn xanh	ngù kheo(CB)	ngừ hêu (Nùng Inh - Hòa An - CB)	
350	rắn cạp nong	Ngù cạp đồng (Ba Bể)	ngừ cạp đồng (Nùng Inh - Hòa An -CB)	
351	rắn cạp nia	ngù cạp tao	ngừ cạp tan (Nùng Inh - Hòa An -CB)	
352	con rắn nước	ngù nặm(CB)	ngù vết (rắn nhái)	
353	con muỗi	tua luồm (CB)	tù luum (Nùng Inh - Hòa An - CB) Tú luồm lầo(Hữu Lũng_LS)	
354	heo rừng	mu đông (CB)	mâu đông (Nùng Inh - Hòa An - CB)	
355	con gà rừng	tua cáy đông (CB)	tù cáy đông (Nùng Inh - Hòa An -CB)	

356	chim cuốc hay chim quốc	nọc cù vắc (CB) nọc cồ vắc	nọc vắc (Nùng Inh - Hòa An - CB)	
357	con chột nhất	tua nu chỉ (CB)	tù nâu chấy (Nùng Inh - Hòa An -CB)	
358	con sâu ngựa(rồm)	tua non cần (CB)	tua nôn dằn	
359	chim bìm bịp	nọc cút (CB)		
360	bọ ngựa	tua càn mạ		
361	con sâu	tua non (CB)	tù nôn (Nùng Inh- Hòa An - CB)	
362	con quạ	tua ca (CB)	tù ca (Nùng Inh- Hòa An - CB)	
363	con điều hâu	tua lằm (CB)	Dệu (Hữu Lũng-LS) (“dệu, điệu hả hần nà, hả kín hết, dẹt khẩu hù, pú nập thẳm”) tù lóm (Nùng Inh- Hòa An - CB)	
364	con dơi	tua ca cào (CB) tua cắng kìa (Tày Ba Bể)	tù ca hào, ca kịt (Nùng Inh- Hòa An - CB)	
365	con cú	tua lằm củm (CB) tua cẩu	nọc hu	
366	con đom đóm	tua heng hời (CB)	tù đao đẩy (Nùng Inh- Hòa An - CB).hình hời Nhí nhỏi (Hữu Lũng_LS)	
367	con ve sầu	tua nhỏi (CB)		
368	con tắc	tua mọn (CB)		
369	giun sán (trong cơ thể người)	tua tẻ (CB)		
370	con ve chó	tua lười (CB)		
371	con rận	tua mìn (CB)		
372	con chấy	tua trâu (CB)	tù thau (Nùng Inh- Hòa An - CB)	
373	con ghẻ	tua khít (CB)		
374	con rắn ráo	ngù khuyết (CB); ngù slin	Ngù sá (Hữu Lũng-LS)	

375	con bọ gậy (loăng quăng)	tua từng tỉnh (CB)		
376	con bê	tua mờ eng		
377	con quạ đốm	tua ca đáng		
378	con quạ đen	tua ca đăm		
379	con rầy hại lúa	tua phòng chạ		
380	con rồng	tua luồng Tu lũng (Bình Liêu - Quảng Ninh)		
381	con cà cuống	tua niếng		
382	con sư tử	kỳ lẩn		
383	cá cơm	pja khẩu		
384	con dế	tua ai nả; kít lít	sắc hịn (Hữu Lũng-LS)	
385	con dế mèn	tua ỏn mòn	tu thắc tổng	
386	con kiến đen	tua mật lín tua mật đăm	tù mọt đăm	
387	con nghé	tua vài eng		
388	chim bói cá	nộc đăm pja; nộc tính	Nộc séng sì (Hữu Lũng-LS)	
389	con rết	tua ka kiến Cáy thép BA BỂ); Khi khíp	tô chi ra	
390	con bọ cạp	tua cao thấp		
391	sừng trâu	cóoc vài		
392	mào gà	hon cáy		
393	mề gà	thjâu cáy		
394	yên ngựa	an mạ		
395	cựa gà	đưa cáy		
396	phao câu	ăn rừn Ăn đính		

397	rau cải	phjắc cát	xắc cát	
398	cải bắp	phjắc xú		
399	xu hào	xú ăn	xu ăn	
400	củ cải	lào phjắc Lằm pặc (Bình Liêu - Quảng Ninh)		
401	cải thìa	cát thìa		
402	cải thảo	xú pao		
403	cải cúc	xòng hao		
404	cải xanh, cải bẹ	cát kheo		
405	rau má	phjắc xèn, (Trà Lĩnh) phjắc đạm phjắc xu mạ	xắc xèn	
406	rau diếp	phjắc nhiệt phjắc kẹm		
407	rau bí	phjắc vặc, phjắc phặc	phjắc qua	
408	rau cải xoong	phjắc cát xoong	xắc phan	
409	rau bò khai	phjắc diễn; khau hương		
410	rau ngót	phjắc bón		
411	rau cần	phjắc ỏ		
412	rau dền	phjắc dền, phjắc hòm, khẩu úm		
413	hành	sung búa Sông (Bình Liêu -		

		Quảng Ninh)		
414	tỏi	ruồn Sún (Bình Liêu - Quảng Ninh)		
415	ớt	mác phjết Mắc mản (Bình Liêu - Quảng Ninh)	mac mán (Nùng Inh -Hòa An - CB)	mac man: phát âm nữa có dấu sắc và nữa ko ? khó viết thật
416	cây hời	mác các Mắc chác (Bình Liêu - Quảng Ninh)	mác chác	
417	cây kiệu	kiệu		
418	cây xả	xả phjéc	cô xả p'jéc (Nùng Inh -Hòa An - CB)	
419	cây hẹ	phjắc kếp	xắc kếp	
420	rau môn	bon	p'ắc bôn (Nùng Inh -Hòa An - CB)	
421	bạc hà (nấu canh chua)	bon khao		
422	cúc tần	phjạc phà		
423	rau răm	lạc liểu		
424	rau thơm răng cưa	phjắc hom nam		
425	rau ngải cứu	nhả ngải	nhả ngải	
426	đỗ tương	thúa nà	thu lẳng	
427	đậu đũa	thúa nựa		
428	đậu hà lan	thúa cà lán, (thúa ngà lán Trà Lĩnh)		
429	lạc	thúa tâm (thúa tôm trà Lĩnh) Thú đên (Bình Liêu - Quảng Ninh) Thúa đin (Ba Bể)	tú toom (Nùng Inh -Hòa An - CB)	
430	ngô	tấy Mác (Bình Liêu - Quảng Ninh)	hau tẩy (Nùng Inh -Hòa An - CB).báp	

431	cây đu đủ	mác các cô (mác ca co, mác rầu Trà Lĩnh) Mắc lừ (Bình Liêu - Quảng Ninh) mác Lào (Ba Bể)	mác kha co	
432	đậu co ve	thúa kin tử		
433	củ đậu	mắn cát Mắc cát (Bình Liêu - Quảng Ninh)		
434	củ từ	mắn toong rạ	mắn ỏn	
435	cà chua	mác tàu mác chẻ (Tày LS) Mắc khè (Bình Liêu - Quảng Ninh)	mjac tàu (N Inh-Hòa An-CB)	
436	đậu trắng	thúa khao	tú hao (Nùng Inh -Hòa An -CB)	
437	đậu xanh	thúa kheo	tú hêu (Nùng Inh -Hòa An -CB)	
438	đậu đen	thúa đăm		
439	đậu ván	thúa páp		
440	quả lê	mác lì		
441	quả đào	mác tào		
442	quả mận	mác mận		
443	quả vải	mác chia Mắc chi (Bình Liêu - Quảng Ninh)		
444	quả dâu da	mác phầy Mắc fày (Bình Liêu - Quảng Ninh)		
445	quả quất hồng bì	mác mặt		
446	quả quýt	mác cam chữa		
447	quả cam	mác cam tủng		
448	quả chanh	mác cheng		
449	quả vả	mác nỏa		
450	quả hồng	mác chí		

451	quả bưởi	mác phàng Mắc póc (Bình Liêu - Quảng Ninh)	mac pục (Nùng Inh -Hòa An - CB)	
452	quả dứa	mác dứa Mắc dủ (Bình Liêu - Quảng Ninh)	mac chữ (Nùng Inh -Hòa An - CB)	
453	quả dưa	theng	thêeng (Nùng Inh -Hòa An -CB)	
454	quả ổi	mác ổi	mac ổi (Nùng Inh -Hòa An -CB)	
455	quả sim	mác nim Mắc nê (Bình Liêu - Quảng Ninh)	mac nim (Nùng Inh -Hòa An - CB)	
456	quả nho	mác ít	mác ít	
457	quả nhót	mác lót		
458	quả mua	mác nát	mac nạp (Nùng Inh -Hòa An - CB)	
459	quả muỗm (xoài)	mác muổng	mác muổng	
460		mác phỉ phà		
461	quả mít	mác mĩ Mắc mị (Bình Liêu - Quảng Ninh)		
462	quả mắc mật	mác mật		
463	quả chôm chôm	mác chia bân		
464	cây tre	mạy phjeo Mạy pháy (Bình Liêu - Quảng Ninh)	mạy p'êu (Nùng Inh -Hòa An - CB).mạy pháy	
465	cây nghiêng	mảy diển		
466	cây gạo	mạy ngyủ (mạy nhủ)	mạy ngyu (Nùng Inh -Hòa An - CB)	
467	quả trám	mác bay Mắc bay (Bình Liêu - Quảng Ninh)	mac bậy (Nùng Inh-Hòa An-CB)	
468	trám xanh	mác cườm Mắc cườm (Bình Liêu - Quảng Ninh)	mac cườm (Nùng Inh-Hòa An- CB)	
469	gỗ nghiêng	mạy lòi	mạy lôi' (Nùng Inh-Hòa An-CB)	

470	cây mía	co ỏi	cô ỏi (Nùng Inh - Hòa An - CB)	
471	củ khoai	ăn mẩn		
472	củ sắn	mẩn rằn Khoai mạy (Bình Liêu - Quảng Ninh)	mẩn slắn (Nùng Inh -Hòa An - CB)	
473	khoai tây	mẩn phjan	slầu phan (Nùng Inh -Hòa An - CB)	
474	khoai sọ	mẩn phjước Phức (Bình Liêu - Quảng Ninh)	p'ưực (Nùng Inh -Hòa An -CB)	
475	khoai lang	mẩn búng		
476	cây mai tre	mạy mười Mạy mừi (Bình Liêu - Quảng Ninh)		
477	cây xoan hôi	mạy xao (mạy rỉ)	mạy sa surn	
478	cây xoan	mạy riễn		
479	cây vông	mạy toòng	mạy toòng (Nùng Inh -Hòa An - CB)	
480	cây dằng dằng	co cút		
481	cây dẻ	mạy có		
482	cây hạt dẻ	ăn mác lịch	nghe mac co(Na Rì bắc kạn)	
483	quả nhãn	mác nhản Mắc nhận (Bình Liêu - Quảng Ninh)	mác nhàn	
484	bí xanh	phặc mẩn		
485	quả dâu da	mác phầy(Na rì,bắc kạn)		
486	quả chôm chôm rừng	Mác chia đông	mac nghiều bên(na rì bắc kạn)	
487	quả trứng gà	Mắc xáy cáy (Bình Liêu - Quảng Ninh)	mac xay cay(na rì bắc kạn) mac rầy cầy (Nùng Inh-Hòa An- CB)	phiên dịch ra tiếng Nùng không có thanh điệu cho nên chỉ cần phát âm theo đúng phiên dịch.

488	quả mướp đắng	mác xáy khâm mác kháy khôm	mac lặc hằm (Nùng Inh -Hòa An -CB)	
489	quả mướp	ăn we ăn ve (Bình Liêu - Quảng Ninh) ăn que	mac quê (Nùng Inh -Hòa An -CB)	
490	rau diếp cá	phjắc wảy		
491	măng	mạy, (nó mẫy - búp măng) Mẫy (Bình Liêu - Quảng Ninh)	Nàng (Nùng Inh-Hòa An-CB)	
492	măng chua	mạy rằm, mẫy rloomberg Mẫy xằm (Bình Liêu - Quảng Ninh)	nàng sloóm (Nùng Inh-Hòa An-CB)	
493	măng khô	mạy lạp	nàng lap (Nùng Inh-Hòa An-CB)	
494	quả su su	mác nhùng quá		
495	quả gấc	mác kháy khẩu	mac khẩu	
496	quả khế	mác vừng mác phường	miac phườơng (N Inh-Hòa An-CB)	
497	cây lá doong	cô toong trung co toong mễng	bầu thông chinh (N Inh-Hòa An-CB)	
498	quả chuối	ăn cuối		
499	buồng chuối	lừa cuối	cô duộc (N Inh-Hòa An-CB)	
500	nải chuối	wy cuối		
501	hoa chuối	pi cuối		
502	thóc	khẩu các Khẩu các (Bình Liêu - Quảng Ninh)		
503	gạo	khẩu ran Khẩu san (Bình Liêu - Quảng Ninh)		
504	lúa nương	khẩu rẫy	hau rẫy (N Inh-Hòa An-CB)	
505	lúa nước	khẩu nà	hau nà (N Inh-Hòa An-CB)	

506	lúa nếp	khẩu nua Khẩu pỏ (Bình Liêu - Quảng Ninh)	hau nu (N Inh-Hòa An-CB)	
507	lúa tẻ	khẩu chẳm Khẩu chẳm (Bình Liêu - Quảng Ninh)	khẩu chim (Nùng Jang) hau chim (N Inh-Hòa An-CB)	
508	cỏ	nhả	nhứ (N Inh-Hòa An-CB)	
509	cỏ may	nhả quác		
510	cỏ hôi	nhả mên		
511	cây gừng	co khinh	cô hình (N Inh-Hòa An-CB)	
512	nghe	kháng mìn, khác mìn	hinh kưng(N Inh-Hòa An-CB)	
513	bí đỏ	phjắc đeng		
514	cây mạ	chả	cô chá (N Inh-Hòa An-CB)	
515	bó mạ	cắm chả	cắm chá (N Inh-Hòa An-CB)	
516	cây rau bợ	cô phjắc trẳm		
517	rau muống	phjắc bủng		
518	rau xanh	phjắc khiêu		
519	hoa mặt trời	bjóoc mạy khâm		
520	lá mơ	thau tất ma	cô thất ma (N Inh-Hòa An-CB)	
521	sa nhân	mác nẻng		
522	quả cà	mác khưa		
523	hoa	bjóoc		
524	hoa nở	bjóoc phjoông		
525	quả	ăn mác		
526	cây nhọ nôi	cô mị mộ		

527	cây xương rồng	cô đúc luồng		
528	cây gai	cô nam		
529	cây bò khai	cô phjắc ziễn		
530				
531				
532				
533				
534				
535				
536				
537				
538				
539				
540	mặt trời	tha vắn	thường ngôn (N Inh-Hòa An-CB).tha vắn	
541	mặt trăng	hai	hai póng (N Inh-Hòa An-CB)	
542	sông	tả Tà (Bình Liêu - Quảng Ninh)	t'a (N Inh-Hòa An-CB)	
543	suối	khuổi Khủi (Bình Liêu - Quảng Ninh)	khúi (N Inh-Hòa An-CB)	
544	hồ	thâm	vằng hoặc tằm (N Inh-Hòa An-CB)	
545	khe nước	kha nặm	khúi nặm(N Inh-Hòa An-CB)	
546	nguồn nước	bổ nặm, cốc bó		
547	mỏ nước	bổ nặm, bó nặm	bổ nặm (N Inh-Hòa An-CB)	

548	sương	mjoóc	mjooc (N Inh-Hòa An-CB)	
549	đất	tâm, toôm	tom(N Inh-Hòa An-CB)	
550	núi	phja	p'ja (N Inh-Hòa An-CB)	
551	đồi	khau, đồng (Trà Lĩnh) đồng	khau (N Inh-Hòa An-CB)	
552	vườn	ruôn, phjưon Sun (Bình Liêu - Quảng Ninh)	slun (N Inh-Hòa An-CB)	
553	đá	thin Hên (Bình Liêu - Quảng Ninh)	thin (N Inh-Hòa An-CB)	
554	ao cá	thâm pja Kư pa (Bình Liêu - Quảng Ninh)	vằng pja hoặc tằm pja (N Inh- Hòa An-CB)	
555	ruộng	nà	nà (N Inh-Hòa An-CB)	
556	nương, rẫy	rẫy Lầy (Bình Liêu - Quảng Ninh)	rây (N Inh-Hòa An-CB)	
557	đập nước	phai nặm	p'ai nặm (N Inh-Hòa An-CB)	
558	nắng	đét	đít (N Inh-Hòa An-CB)	
559	mưa	phân	tóc(N Inh-Hòa An-CB)	
560	mưa phùn	phân mẩn Phân mắt (Bình Liêu - Quảng Ninh)	p'ân miooc(N Inh-Hòa An-CB)	
561	nóng	pâm, phjip, đưót	đưt (N Inh-Hòa An-CB) đọt	
562	lạnh lạnh cóng	dân cắt Đảng cắt tốt Cắt chít	nit (N Inh-Hòa An-CB) đảng (Nùng jang-Hà Quảng-CB)	đảng: phuối kết, phuối phẩn slinh
563	trời mưa	phạ phân	bân tóc (N Inh-Hòa An-CB)	

564	roi	tóc	tóc(N Inh-Hòa An-CB)	
565	mưa đá	mác thấp	mác théc	
566	hạn hán	phạ lểng, phạ lẹng	bân ljęêng (N Inh-Hòa An-CB)	
567	mưa to	phân cại, phân cải	tóc hung (N Inh-Hòa An-CB)	
568	bảy sắc cầu vòng	luồng hoa kin nặm muốc	luồng va	
569	sấm	phạ đặng	bân này (N Inh-Hòa An-CB)	
570	chóp	phạ mjép		
571	sấm chớp	phạ khiếc	bân khỉch (N Inh-Hòa An-CB)	
572	mây	mền phạ,		
573	lũ lụt	nặm nõong, nặm nõong	njãm nõong (N Inh-Hòa An-CB)	
574	sương giá	mười khao này	mùi hao (N Inh-Hòa An-CB)	
575	sao	đao dí	đao đẩy (N Inh-Hòa An-CB)	
576	lạnh cóng	cắt tốt		
577	mưa to	phjân cải	tóc hung (N Inh-Hòa An-CB)	
578	gió lớn	lồm phjặt phjeo	lùm hung hoặc bân lùm (N Inh-Hòa An-CB)	
579	mưa ngâu	phjân đôi, phjân đôi		
580	mưa rào	phjân loạt rào		
581	nước lũ	nặm nõong		
582	nước sông	nặm tả		
583	sưởi cạn	bó bóc		
584	nước chảy	nặm lây		
585	trăng lên	hai khữn	hai hần (N Inh-Hòa An-CB)	

586	mặt trời lặn	tha vắn lòng	th'ưng ngòn lòng (N Inh-Hòa An-CB)	
587	hoàng hôn	pửa pải, pải cẳm		
588	bình minh	nầu sậu		
589	ban đêm	chang cẳn	châng hần (N Inh-Hòa An-CB)	
590	gần sáng	rạp rủng	ải roông(N Inh-Hòa An-CB)	
591	gà gáy	cáy gẳn, cáy khẳn	cẩ hẳn (N Inh-Hòa An-CB)	
592	buổi trưa	pửa ngài		
593	buổi chiều	chang vắn		
594	vừa nắng vừa mưa	phẻ đổng phẻn đét		
595	sáng	rủng		
596	mưa	phẻn		
597	trời râm	phẻ khẳm		
598	nắng to	đét rẻng		
599	nắng dịu	đét ón		
600	sương mù	mười moóc		
601	tối	đẳm, gẳm		
602	sương xuống	nây lòng	miooc lòng (N Inh-Hòa An-CB)	
603	trời râm	phẻ khẳm		
604	nắng to	đét rẻng		
605	nắng dịu	đét ón		
606	xoáy nước	voảng nẳm		
607	thác nước	voảng nẳm tọc	rản,hát,nẳm tọc tát	
608	guồng nước	cọn nẳm		

609	mường nước	mường nặm		
610	nước nguội	nặm cắt	nặm chắt (N Inh-Hòa An-CB)	
611	nước nóng	nặm phjôm		
612	nước mưa	nặm phjân		
613	nước sông	nặm tả	njam ta (N Inh-Hòa An-CB)	
614	nước đục	nặm vòom	njam hòm (N Inh-Hòa An-CB)	
615	nước lã	nặm cắt		
616	nước sôi	nặm phjật		
617	nước mắt	nặm tha		
618	nước mũi	mjục		
619	rượu	lầu Lầu (Bình Liêu - Quảng Ninh)		
620	nước dấm chua	nặm mí		
621	nước trà	nặm xà		
622	nước đường	nặm thương		
623	đường kính trắng	thương khao		
624	muối ăn	cưa		
625	mỡ	pjì , Lào		
626	cá mắm	pja bằm		
627	nước chấm	nặm chẳm		
628	nước mắm	nặm bằm		
629				
630				
631				
632				

633				
634				
635				
636	làm việc	hắt công	hắt cung(nùng)	
637	cấy lúa	đăm nà	đăm nà (N Ing-Hòa An-CB)	
638	nhỏ mạ	lốc chả	lốc chá (N Ing-Hòa An_CB)	
639	cày	thư thầy		
640	bừa	thư pjưa	plư	
641	làm cỏ lúa	boai nà		
642	gặt lúa	rặt nà Cùn khẩu (Bình Liêu - Quảng Ninh)		
643	lấy ngô	au tấy		
644	trồng ngô	lòng tấy		
645	vun ngô	puồn tấy		
646	ngô đồng	tấy nà		
647	lấy củi	au vừn		
648	bổ củi	khiếc vừn		
649	bó củi gánh củi	tháp vừn		
650	nấu cơm	kươm khẩu		
651	nấu nước	tôm nặm, pjắc nặm		
652	xào rau	xèo phjắc		
653	chiên trứng	chen xáy		
654	nấu rượu	riêu lầu		
655	nướng cá	pjỉn pjia		
656	giết, thịt gà, vịt,	khả cáy, khả pết, khả mu		

	heo			
657	thịt gà, thịt vịt, thịt heo	nửa cáy, nửa pết, nửa mu		
658	rang cơm	xẻo khẩu	xếu mùi (N Ing-Hòa An-CB)	
659	nấu cơm	cơm khẩu	chấu mùi (N Ing-Hòa An-CB)	
660	đun bếp	tó phjây	đắng phjây (N Ing-Hòa An-CB)	
661	gánh nước	tháp nặm	thjap nặm (N Ing-Hòa An-CB)	
662	múc nước	vặt nặm	vặt njam (N Ing-Hòa An-CB)	
663	xới cơm	tắc khẩu	tắc mùi (N Ing-Hòa An-CB)	
664	ăn cơm	kin khẩu	cân mùi (N Ing-Hòa An-CB)	
665	uống nước	kin nặm	cân nặm (N Ing-Hòa An-CB)	
666	uống rượu	kin lầu	cân láu (N Ing-Hòa An-CB)	
667	trồng rau	chay phjắc		
668	cuốc đất	bác tjom	cuc tom (N Ing-Hòa An-CB)	
669	nhỏ cổ	bai nhả	đai như (N Ing-Hòa An-CB)	
670	rào vườn	lọm ruôn	huúm slun (N Ing-Hòa An-CB)	
671	trồng	chay	đăm (N Ing-Hòa An-CB)	
672	trồng cây	chay mạy	đăm miay (N Ing-Hòa An-CB)	
673	trồng cây ăn quả	chay mác	đăm mjac (N Ing-Hòa An-CB)	
674	trồng trọt	chay của		
675	trồng dưa	chay theng		
676	làm cỏ lúa	bjai nà	đai như nà (N Ing-Hòa An-CB)	
677	xạ lúa	ván nà		
678	vãi phân	ván khún		
679	lấy nước vào ruộng	hấp nặm nà		
680	làm bờ ruộng	bai cần nà		

681	đi làm	hjất công		
682	đắp bờ ruộng	khữn cần nà	hần hần nà (N Ing-Hòa An-CB)	
683	đi chơi	pjây liểu pây hỉn	pây liu (N Ing-Hòa An-CB)	
684	đi chợ	pjây háng	pây hăng (N Ing-Hòa An-CB)	
685	đi ăn cưới	pjây kin lầu	pây cân lấu (N Ing-Hòa An-CB)	
686	tắm	áp đang	ạp đang (N Ing-Hòa An-CB)	
687	rửa	rjào	slào (N Ing-Hòa An-CB)	
688	rửa tay, rửa chân	rjào mjừng, rjào kha		
689	rửa rau	rjào phjắc		
690	rửa chén bát	lạng pát	lơung túi (N Ing-Hòa An-CB)	
691	giặt quần áo	rjặc slửa khóa		
692	giặt giũ	rjặc rào		
693	dội rửa	lạng		
694	quét nhà	quyết rườn	quyết ràn (N Ing-Hòa An-CB)	
695	giặt chăn	rjặc phjả		
696	chăn lợn	khun mu	kung mâu (N Ing-Hòa An-CB)	
697	chăn gà, chăn vịt	khun cáy, khun phjết	kung cáy (N Ing-Hòa An-CB) kung pít (N Ing-Hòa An-CB)	
698	chăn trâu chăn bò	hen vại hen mò	hên vại (N Ing-Hòa An-CB) hên mò (N Ing-Hòa An-CB)	
699	chăn tằm	liệng mọn		
700	trồng cháu trồng con	ngôi lan ngôi lục	ngôi lan (N Ing-Hòa An-CB) ngôi lực (N Ing-Hòa An-CB)	
701	xúc cá xúc tôm tép	xổn pja xổn nhjảo	xổn pja (N Ing-Hòa An-CB) xổn nhjao	
702	quăng chài	tọt khe	tức khê (N Ing-Hòa An-CB)	
703	câu cá	téng bắt	tức pja (N Ing-Hòa An-CB)	
704	trồng nhà	hen rườn	ngôi ràn (N Ing-Hòa An-CB)	

		ngòi rườn		
705	nấu cơm trưa	hết ngai	chầu ngai (N Ing-Hòa An-CB)	
706	nấu cơm sáng	hiết lèng	cúc lèeng hoặc chầu mùi lôm (N Ing-Hòa An-CB)	
707	nấu cơm tối	hết phjầu	cúc xầu (N Ing-Hòa An-CB)	
708	đi ngủ	pây noòn	pay nìn (N Ing-Hòa An-CB)	
709	đi	pây	pay hoặc pay (N Ing-Hòa An-CB)	
710	áo quần	slửa khóa	pu vạ (N Ing-Hòa An-CB)	
711	bắt bắt muối	pjắt pjắt nhùng		
712	thả màn	khang rút	khang slắt (N Ing-Hòa An-CB)	
713	đắp chặn	hấm pjả, hóm pjả	dà mọc (N Ing-Hòa An-CB)	
714	nằm mơ	phjân cừn, phjăn cừn	phjan hân (N Ing-Hòa An-CB)	
715	trải chiếu	phjái phjục		
716	buồn ngủ	tha bjẩu	tha bjáu (N Ing-Hòa An-CB)	
717	tỉnh giấc	slỉnh	slức (N Ing-Hòa An-CB)	
718	khó ngủ	nòn khô, nòn mì đặc,	nìn hổ (N Ing-Hòa An-CB)	
719	bóng đèn	pji dăm đế		
720	ngủ ngon	nòn đặc	nìn ốn (N Ing-Hòa An-CB)	
721	ngủ mê mệt	nòn ốn		
722	mệt	đừa	đứ (N Ing-Hòa An-CB)	
723	khỏe	mì rềng, mì rềng	rềeng (N Ing-Hòa An-CB)	
724	mệt mỏi	ón ín	đứ đây (N Ing-Hòa An-CB)	
725	mỏi chân, mỏi gối	kha nắt, kha nái, kha ón	kha ỏn, kha nắt (N Ing-Hòa An-CB)	
726	đau lưng đau chân	lăng chjếp kha chjếp	lăng in (N Ing-Hòa An-CB) kha in (N Ing-Hòa An-CB)	

727	đau bụng	móoc chếp	tjung in (N Inh-Hòa An-CB)	
728	mỗi vai	bá nắt ngảm nắt	rồong bả nắt (N Inh-Hòa An-CB) bá nắt	
729	mỗi tay	mùng nắt	mầu nắt (N Inh-Hòa An-CB)	
730	đăm lưng	tjup lăng	tjup lăng	
731	xoa bụng	lup toọng	lup tjúng	
732	ôm ôm bụng	cót cót mốc	cọt (N Inh-Hòa An-CB) cọt tjúng (N Inh-Hòa An-CB)	
733	đánh gió	noọt xá	cô hết nghĩ ra rồi e ơ	
734	bắt gió	náp xá		
735	xông	rùm		
736	làm nhà	hjet rườn	cúc ràn (N Inh-Hòa An-CB)	
737	bắt ếch	khản cấp	khán cốp (N Inh-Hòa An-CB)	
738	bắt bắt gà	cặp cặp cáy	cặp (N Inh-Hòa An-CB) cặp cáy (N Inh-Hòa An-CB)	
739	bẫy thú bẫy chuột	téng cấp téng nu	tềng cấp (N Inh-Hòa An-CB)	
740	dắt	chung	chinh (N Inh-Hòa An-CB)	
741	chăn trâu chăn bò dắt trâu dắt bò	hen vài hen mò chung vài chung mò		
742	lấy cỏ	au nhả	au như	
743	lấy	au		
744	lấy vợ	au lừa, au mẽ	au mê (N Inh-Hòa An-CB)	
745	lấy chồng	au khươi	au cừi (N Inh-Hòa An-CB)	
746	lấy chăn	au phjà		
747	lấy nước	au nặm	au njăm (N Inh-Hòa An-CB)	
748	lấy nón	au chúp	au mao (N Inh-Hòa An-CB)	
749	thơm, hôn	chúp		

750	ghét	kẹt	kết (N Inh-Hòa An-CB)	
751	thích	nắt		
752	yêu	điếp	đip (N Inh-Hòa An-CB)	
753	yêu nhau	điếp căn		
754	thích nhau	nắt căn	tù nắt (N Inh-Hòa An-CB)	
755	lấy nhau	au căn	tù au (N Inh-Hòa An-CB)	
756	bỏ nhau	pjác căn, tả căn	tù pjác (N Inh-Hòa An-CB)	
757	bỏ	pjác	pjac (N Inh-Hòa An-CB)	
758	đội, chờ	thả	tảng (N Inh-Hòa An-CB)	
759	cởi	ké, kể	ké (N Inh-Hòa An-CB)	
760	đón gặp	rập rộp	phjúng (N Inh-Hòa An-CB)	
761	ai cũng lấy chồng lấy vợ hết rồi	căn từa cũng mì pỏ mì mẻ lẹo đá	ơ lầu xjam au cừi au mê lêu dự (N Inh-Hòa An-CB)	1 câu dài dài
762	gặp nhau	rộp căn rập căn chấp căn (Ba Bể -BK)	tù phjúng (N Inh-Hòa An-CB)	
763	xa nhau	quây căn		
764	buồn chán	búra	bử (N Inh-Hòa An-CB)	
765	ngứa	đẩn	hần (N Inh-Hòa An-CB)	
766	nước ăn chân tay	pần xo		
767	chia tay	phjác căn		
768	gần nhau	slầu căn		
769	xích gần nhau	thân sảng căn		
770	đuổi đuổi đi	tẹp tẹp pây		
771	xích vào	thân khẩu	thân háu (N Inh-Hòa An-CB)	
772	xích ra	thân oóc	thân ooc (N Inh-Hòa An-CB)	

773	đón đón em	rấp rấp noọng	tắng tắng nung (N Inh-Hòa An-CB)	
774	gặp gặp nhau	rjộp rjộp căn		
775	đọi đọi anh	thả thả chài, thả báo	thả có	
776	mong	ngoòng, ngầu	ngầu (N Inh-Hòa An-CB)	
777	quên nhớ	ljồm chứ	nin (N Inh-Hòa An-CB)	
778	em nhớ anh nhiều	noọng chứ chài lai	nung nin bảo lai (N Inh-Hòa An-CB)	
779	trả	pjá	pja (N Inh-Hòa An-CB)	
780	xin xin tiền	xo xo xèn	rô (N Inh-Hòa An-CB) rô xìn (N Inh-Hòa An-CB)	
781	chửi, mắng	đá		
782	chửi to	đá rềng		
783	đánh	nện, tệnh		
784	tát	phja phje		
785	đá	tản, thích	thích, tán (N Inh-Hòa An-CB)	
786	đấm	tăm , tịnh		
787	ôm	cót	cột (N Inh-Hòa An-CB)	
788	ôm chặt	cót mấn		
789	can ra, ngăn ra	pjéc oóc		
790	đẩy ra	trỏ oóc		
791	đẩy vào	trỏ khẩu		
792	mở mở cửa	khay khay tu		
793	đóng	hấp		
794	nói	phjuối	chảng (Nùng Giang)	
795	nói chuyện	phjuối tên	chảng cỏ (Nùng giang)	

796	nói cười	phjuối khua	chằng khua (Nùng giang)	
797	cốc đầu	khoóc thua		
798	gội đầu	khuối thua		
799	nhỏ nhỏ tóc bạc	lốc lốc phjôm khao		
800	tĩa tĩa ngô	thjón thjón bắp		
801	tĩa lúa	thjón chả		
802	dặm lúa	dỏm nà		
803	tập tập viết	cháo cháo viết		
804	học đi học	slon slư pây slon slư		
805	bán hàng	khai cửa		
806	mua hàng	rjự cửa		
807	bán gạo	khai khẩu		
808	mua gạo	rjự khẩu		
809	bán quả	khai mác		
810	bán rau	khai phjắc		
811	phát nướng phát rẫy	phját rẫy		
812	đám ruộng	rẫy nà	măng nà	
813	đám rẫy	đôn rẫy	măng rẫy	
814	đi mua thịt	pây rjự nựa		
815	gối đầu	mon thua		
816	gác chân	cái kha		
817				
818				
819				

820				
821				
822				
823				
824				
825	giấy giấy trắng giấy màu	chĩa chĩa khao chĩa đâm đeng		
826	màu vàng	lượng, hèn		
827	màu xanh	kheo		
828	màu đỏ	đeng		
829	màu hồng	đáo		
830	màu đen	đăm		
831	màu hoa	lài		
832	màu tím	cắm		
833	màu nâu	moóc		
834	màu trắng	khao		
835	xanh lá mạ	kheo ón		
836	đỏ chót	đeng chít		
837	tím biếc	cắm bức		
838	vàng đậm	lượng dán		
839	màu trắng xóa	khao xác		
840	tím sẫm	cắm tữ		
841	đen xỉ	đăm nhám		
842	hoa lấm chấm	lài nặng		
843	hoa vàng	bjoóc lượng		
844	đỏ thắm	đeng nhàn		

845	xanh biếc	kheo bức		
846				
847				
848				
849	khó tính	khỏ tỉnh		
850	lắm điều	pác lai		
851	tỉ mỉ, cẩn thận			
852	tức giận	phát rính		
853	cần cù, chăm chỉ	sắc sắn		
854	lười lười nhác	sjan sjan mjet		
855	nén giận	chjăn rính		
856	nguôi giận	rính lồng		
857	ki bo	khất khi		
858	phóng khoáng	cò loài		
859	nóng giận	rính phjôm		
860	nóng nảy	rính khi		
861	lòng dạ xấu xa	mốc khuôn		
862	lắm miệng	pác ác		
863	giân nhanh	rính cần		
864	tháo vát	rjảo roac		
865	gan dạ, gan lì	cường lai, tài tằm		
866	đẹp gái đẹp trai	đây rjao, đây slao đây báo		
867	dại	vả		
868	khôn	quai		
869	ngớ ngẩn	âu		

870	tin người	rừn cần		
871	bị lừa	tốc vả		
872	sống lỗi hoặc khôn lỗi	quai linh		
873	hay giận dỗi	mốc kho, rjấy kho		
874	ấp úng	phjuối bầu oóc pjác		
875	mau miệng	pác nầu		
876	hiền lành	mốc rjấy đây		
877	hài lòng	mốc phjôm, gò lòng		
878	lo lắng	hí mốc rjấy khát		
879	suy nghĩ	nằm		
880	vui vẻ	hôn hỉ		
881	nóng lòng	mốc rjấy rjần		
882	nóng mặt	nả pjôm		
883	chóng mặt	lài tha		
884	đau đầu	thua tốt		
885	giật mình	djan		
886	hoa mắt	tha lài		
887	mắt mù	tha bjót		
888	đau đau mắt	chjếp tha chjếp		
889	đau răng	khẻo chjếp		
890	ù tai	xu vjính		
891	điếc tai	xu nước		
892	ngáp ngủ	mầu nòn hao lằm		

893	tê tê chân	mjủn kha mjủn		
894	ngủ đi ngủ buồn ngủ	nòn pjây nòn tha bấu,		
895	tỉnh giấc	thjẻo đũa khúc khích		
896	nằm mơ	phjăn cừn		
897	câm như miệng hến	pjác oôm re ngạo pác mì oóc		
898	thính tai	su rĩnh		
899	mắt tinh	tha quai tha rĩnh		
900	nhánh miệng	pác nẫu		
901	hay giúp người	riềng xiễn		
902	run	rjăn Sễn	slăn	
903	run rẩy	rjăn roọc		
904	quên	lồm		
905	vắng vẻ	quẻng xích		
906	đơn côi	đang đeo		
907	đồng đúc	đồng nhào		
908	tự hào	đăng boong		
909	nóng tai	xu pôm		
910	không hài lòng	mì ngám cồ		
911	tham lam	tham cồ		
912				
913				
914				
915	dài	rì		

		Lì		
916	ngắn	tjần Tển		
917	dài ngoẵng	rì roẵng Lì lát (Bình Liêu-Quảng Ninh)		
918	ngắn ngắn	tỉn tét Tển nhẫu (Bình Liêu- Quảng Ninh)		
919	một gang	cháp đều		
920	to	cải		
921	nhỏ	ráy eng		
922	to đùng	cải coọc cải cúp		
923	nhỏ xú	ráy rít eng nhét		
924	mỏng dính	líp lạp		
925	rộng	quảng		
926	rộng mênh mông	quảng xác		
927	hẹp	cjặp Hẹp		
928	hẹp quá	cjặp kẹp		
929	cao	rung Sông		
930	cao chót vót	rung wuyt		
931				
932	cong	kho		
933	thẳng	dầu		
934	thẳng đuột	dầu dít		
935	cong queo	quột ngang, quột kjèo		
936	lép	phjẹp		

937	lếp kẹp	phjẹp léng		
938	một mẫu	mjủn đều		
939	1 mét	xích đều		
940	tròn	mản		
941	tròn vo	mản léng, mản lít		
942				
943				
944				
945				
946				
947				
948				
949	một	đều	đều	
950	hai	sloong	xôngg	
951	ba	slam	slam	
952	bốn	slí	slảy	
953	năm	hả	há	
954	sáu	hốc	róc	
955	bảy	chất	sắt	
956	tám	pjét	pệt	
957	chín	cầu	cầu	
958	mười	slíp	slip	
959	mười một	slíp ắt	slip it	
960	một trăm	pác đều		
961	tháng chạp	bươn lạp		
962	tháng giêng	bươn chiêng		

963	ngày 30 âm	vần đắp		
964	ngày mừng một	xo ắt		
965	tháng mười một	bươn ắt		
966	mười một	slíp ắt		
967	hai mươi	nhĩ slíp		
968	một gang	cháp đều		
969	một sỏi tay	quoa đều, woa đều		
970	một lạng	giàng đều		
971	ngày mừng hai	Vần xo nhĩ	Vần xó nhĩ (Nùng inh Chi Lăng)	
972	một nghìn	xiên đều xiên nưng (Tày Thất Khê - CB)		
973	hai nghìn	slong xiên		
974	một trăm	pác đều pác nưng (Tày Thất Khê - CB)		
975	một đồng	mụn đều		
976	một cái	ăn đều ăn nưng (Tày Thất Khê - CB)	ăn đều (Nùng Inh-Hòa An -CB)	
977	một con	tua đều tua nưng (Tày Thất Khê - CB)		
978	một ít	ỉ đều ỉnh nưng (Tày Thất Khê- CB)		
979	lạng	giàng Chàng	Chàng	
980	một lạng	giàng đều Chàng điu		
981	hạt	mặt	hôi (Hữu Lũng-LS)	

		mười	p'ăn (Nùng Inh-Hòa An -CB)	
982	một hạt	mặt đều mười đều		
983	bó mạ	cắm chả	cắm chá (Nùng Inh-Hòa An -CB)	
984	bó rau	cắm phjắc		
985	bó củi	béc phjừn Béc lu		
986				
987				
988	bánh rán	pjềng chao		
989	bánh cuốn	pjềng cuốn		
990	bánh nướng	pjềng hai		
991	bánh gạo tẻ	pjềng tẻ		
992	bánh ú bánh gai	pjềng tái		
993	bánh sắn	pjềng mẩn		
994	bột gạo	bưạ khẩu		
995	cám gạo	rjằm khẩu Lằm		
996	bánh khảo	cao		
997	bánh tro	pjềng đấng Kèm đấng	pềng đấng (Nùng Inh)	
998	bánh trôi	phủ noòng bưạ noòng	pống phầu (Nùng Inh)	

Page Tày - Nùng Việt Nam <https://www.facebook.com/taynungvietnam>

Trang 65